

УНІВЕРСИТЕТ «КРОК»
Кафедра економіки та фінансів

Коваль Антон Борисович

УДК 658.14: 336.7

Кваліфікаційна робота магістра
«Інвестиційні фонди на ринку цінних паперів»

072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістр

Кваліфікаційна робота містить результати власних доробок. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

А.Б. Коваль

Науковий керівник

Кузьмінський Володимир Зигмунтович
к.е.н., доцент

Київ – 2025

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА «КРОК»»

ЗАТВЕРДЖУЮ:

завідувач кафедри економіки та фінансів

_____ Ігор Румик
 «__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

КОВАЛЯ АНТОНА БОРИСОВИЧА

Ступінь вищої освіти - магістр

Галузь знань - 07 Управління і адміністрування

Спеціальність - 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітня програма – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Тема роботи	Інвестиційні фонди на ринку цінних паперів
Номер та дата наказу про затвердження теми	№ 69-6 від 13.11.2023 р.
Науковий керівник	Кузьмінський Володимир Зигмунтович, кандидат економічних наук, доцент
Вихідні дані до роботи	Нормативно-правові та законодавчі акти з питань цінних паперів та фондових ринків, аналітичні та статистичні матеріали НКЦПФР та УАІБ; монографії, статті, наукові праці, матеріали конференцій, семінарів українських і зарубіжних учених; фінансова звітність ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»
Постановка завдання	Дослідження теоретичних основ інвестиційних фондів та фондового ринку, оцінка ефективності формування портфелю активів на прикладі ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС», розробка рекомендацій для подальшого розвитку з урахуванням міжнародного досвіду
Посилання на джерела інформації (не більше п'яти найменувань, які рекомендує науковий керівник)	1. Кузьмінський В.З. Економічні наслідки війни та їх вплив на фінансову політику держави. Економіка відновлення: підручник / за заг. ред. В.І. Грушко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024. С. 239-249. 2. Precious metals market forecasting in the current environment / I. Rumyk, V. Kuzminsky, O. Pylypenko, O.Yaroshenko. <i>Economics, Finance and Management Review</i> . 2024. № 1(17). Рр. 45-56. 3. Кузьмінський В.З. Стратегії управління портфелем фінансових активів в умовах. <i>Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку</i> : матеріали VI Міжнародної конференції (5-6 грудня 2024 р., м. Київ). Київ: Університет "КРОК", 2024.

	4. Румик І. Економічні засади прийняття рішень роздрібними інвесторами на фондовому ринку / І. Румик, С. Зємцов. <i>Вчені записки Університету "КРОК"</i>. 2024. № 3(75). С. 11-20. 5. Кузьмінський В.З. Сучасні технології управління фінансово-інвестиційними операціями. <i>Антикризове управління: імператив сучасної економіки</i>: матеріали II Круглого столу (24 листопада 2023 р.). Київ: Університет "КРОК", 2023.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складної задачі або проблеми за темою роботи, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Дата видачі завдання 23.12.2023

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання	Примітка
1	Вибір напрямку дослідження	12.11.2023	<i>Виконано</i>
2	Затвердження теми кваліфікаційної роботи та призначення наукового керівника	13.11.2023	<i>Виконано</i>
3	Затвердження завдання на кваліфікаційну роботу	23.12.2023	<i>Виконано</i>
4	Розробка концепції кваліфікаційної роботи. Затвердження плану досліджень.	01.03.2024	<i>Виконано</i>
5	Підготовка першого розділу роботи	01.07.2024	<i>Виконано</i>
6	Підготовка другого розділу роботи	30.09.2024	<i>Виконано</i>
7	Підготовка третього розділу роботи	02.12.2024	<i>Виконано</i>
8	Підготовка вступу та висновків	13.12.2024	<i>Виконано</i>
9	Підготовка джерельної бази	16.12.2024	<i>Виконано</i>
10	Подання роботи на перевірку на плагіат	19.12.2024	<i>Виконано</i>
11	Виконання наукової складової роботи	20.12.2024	<i>Виконано</i>
12	Проходження попереднього захисту	21.12.2024	<i>Виконано</i>
13	Доопрацювання роботи з врахуванням зауважень	13.01.2025	<i>Виконано</i>
14	Зовнішня експертиза, отримання відгуку наукового керівника та подання роботи на кафедру	16.01.2025	<i>Виконано</i>
15	Захист кваліфікаційної роботи	25.01.2025	<i>Виконано</i>

Здобувач

_____ Антон КОВАЛЬ

Науковий керівник

_____ Володимир КУЗЬМІНСЬКИЙ

АНОТАЦІЯ

Коваль А.Б. Інвестиційні фонди на ринку цінних паперів. Рукопис.

Кваліфікаційна робота магістра за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, освітня програма Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Київ, 2025.

Кваліфікаційну роботу присвячено дослідженню сучасного стану, тенденцій розвитку та перспектив ринку інвестиційних фондів в Україні. Значна увага приділена аналізу структури активів під управлінням (AUM). Досліджено теоретичні основи інвестиційних фондів, проведено оцінку ефективності формування портфелю активів ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС», розроблено рекомендації для розвитку на основі міжнародного досвіду.

Ключові слова: інвестиційні фонди, ринок цінних паперів, активи під управлінням, венчурні фонди, облігації внутрішньої державної позики, регуляторна політика, міжнародні стандарти.

SUMMARY

Koval A.B. Investment Funds in the Securities Market. Manuscript.

Master's qualification work on specialty 072 Finance, Banking, Insurance and Stock Market, Educational program Finance, Banking, Insurance and Stock Market. KROK University, Kyiv, 2025.

This master's thesis is devoted to the study of the current state, development trends, and prospects of the investment funds market in Ukraine. The focus is on analyzing the structure of assets under management (AUM). The research covers the theoretical foundations of investment funds and the stock market, evaluates the effectiveness of portfolio asset formation based on the reporting of LLC "FC "DALIZ-FINANCE," and develops recommendations for further development considering international experience.

Keywords: investment funds, securities market, assets under management, venture funds, government domestic bonds, regulatory policy, international standards.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ.....	10
1.1. Сутність та види інвестиційних фондів	10
1.2. Міжнародний досвід функціонування інвестиційних фондів.....	17
1.3. Економічна роль інвестиційних фондів.....	20
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС».....	24
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності компанії.....	24
2.2. Структура портфелю цінних паперів компанії	29
2.3. Оцінка доходності та ризиків компанії.....	33
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ.....	45
3.1. Напрями використання нових інструментів на ринку цінних паперів	45
3.2. Прогноз розвитку інвестиційних фондів в Україні.....	49
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	61
ДОДАТКИ	68

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Інвестиційні фонди є ключовим механізмом залучення капіталу в сучасній економіці. Вони забезпечують доступ інвесторів до фінансових ринків, сприяють диверсифікації ризиків, покращують ліквідність активів і стимулюють економічне зростання. У країнах із розвиненими фінансовими ринками інвестиційні фонди є важливим інструментом управління заощадженнями громадян і капіталом підприємств, тоді як в Україні їхній потенціал залишається недостатньо реалізованим.

Ринок цінних паперів України перебуває у стані трансформації, зумовленої економічними та політичними викликами, зокрема наслідками військової агресії, макроекономічною нестабільністю та фінансовими кризами. Попри це, національний ринок інвестиційних фондів демонструє поступовий розвиток. Особливу роль у цьому процесі відіграють фонди, що інвестують у державні облігації (ОВДП), які вважаються найбільш надійним інструментом у періоди нестабільності. Зростання попиту на ОВДП серед внутрішніх і зовнішніх інвесторів підкреслює важливість інвестиційних фондів як ефективного інструменту збереження та примноження капіталу.

Україна має значний потенціал для розвитку ринку інвестиційних фондів, який може стати основою для мобілізації внутрішніх ресурсів, залучення іноземних інвестицій і підвищення ефективності розподілу капіталу. Водночас цей сектор стикається із низкою викликів, серед яких: низький рівень фінансової грамотності населення; обмежений доступ до фінансових інструментів для роздрібних інвесторів; недостатня диверсифікація портфелів інвестиційних фондів; обмежена ліквідність ринку цінних паперів.

Актуальність дослідження також обумовлена необхідністю гармонізації українського законодавства із міжнародними стандартами, зокрема нормами Європейського Союзу. Запровадження таких стандартів, як UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities), може підвищити прозорість, ефективність та інвестиційну привабливість українського ринку. Досвід розвинених країн, які успішно розвинули ринок

інвестиційних фондів, є цінним орієнтиром для вдосконалення національної фінансової системи.

Дослідження діяльності ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» як одного з провідних учасників ринку дозволяє оцінити стан та перспективи розвитку інвестиційних фондів в Україні. Компанія є важливим гравцем на ринку цінних паперів, забезпечуючи широкий спектр фінансових послуг, що охоплюють брокерську, дилерську та депозитарну діяльність. Аналіз її діяльності допоможе виявити ключові тенденції, проблеми та можливості для вдосконалення функціонування інвестиційних фондів у національному контексті.

Питання інвестиційної діяльності є предметом дослідження багатьох вчених, а саме: Горбач Н. М. [1], Коваленко Т. О. [2], Іванова О. В. [3], Маркович В. В. [8], Бланк І. О. [14], Сімоненко В. В. [15], Шаров О. В. [18], Ліпич Л. Г. [19], Литвиненко М. М. [25], Грушко В. І. [27] Кузьмінський В. З. [29], Румик І. І. [30] та інші. Однак, недостатньо досліджені інвестиційних фондів на ринку цінних паперів в сучасних умовах, для яких характерні невизначеність та наявність ризиків.

Метою кваліфікаційної роботи є комплексний аналіз стану, тенденцій та перспектив розвитку інвестиційних фондів на ринку цінних паперів України, зокрема на прикладі діяльності ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС». Особлива увага приділяється виявленню проблем, які стримують ефективність функціонування інвестиційних фондів, а також розробці рекомендацій для їх вдосконалення, враховуючи міжнародний досвід та сучасні виклики, з якими стикається національна економіка.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- дослідити сутність, роль та функції інвестиційних фондів у сучасній економіці;
- розглянути міжнародний досвід функціонування інвестиційних фондів;
- вивчити економічну роль інвестиційних фондів;
- розглянути організаційно-економічну характеристика діяльності компанії ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»;

- проаналізувати структуру портфелю цінних паперів компанії ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»;
- провести оцінку доходності та ризиків компанії;
- запропонувати напрями використання нових інструментів на ринку цінних паперів;
- здійснити прогноз розвитку інвестиційних фондів в Україні.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є інвестиційні фонди як складова ринку цінних паперів України.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є механізми функціонування інвестиційних фондів на ринку цінних паперів України, їхня економічна роль, структура, інвестиційні стратегії, фінансові результати та вплив на розвиток національної економіки.

Методи дослідження. В основу дослідження покладено наукові праці українських та зарубіжних учених, що відображають основні положення інвестиційних фондів на ринку цінних паперів. Теоретичною та методологічною основою дослідження є загальнонауковий метод та спеціальні методи. Для досягнення та виконання поставлених завдань використовувалися загальнонаукові методи спостереження, порівняння та розрахунків. Методи системного підходу використано для оцінки стану організаційно-економічного механізмів управління активами. Спеціальні методи: методи емпіричного дослідження (спостереження, порівняння, вимірювання), методи, що використовуються як на емпіричному, так і на теоретичному рівнях дослідження (абстрагування, аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення) для розкриття сутності теоретичних понять, що використовуються в науковому аналізі, та для опису процесу розвитку інвестиційних фондів на ринку цінних паперів.

Інформаційну базу дослідження становили фінансова звітність ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС», аналітичні дані про ринок цінних паперів України, статистичні матеріали НКЦПФР, наукові праці українських і зарубіжних

авторів, а також дані міжнародних фінансових організацій (OECD, IMF, World Bank).

Наукова новизна здобутих результатів. Дослідження інвестиційних фондів на ринку цінних паперів України та шляхів її покращення визначило наступні положення наукової новизни: на основі комплексного аналізу визначено ключові бар'єри, які стримують розвиток інвестиційних фондів, зокрема недостатню прозорість, слабку регуляторну базу, низький рівень фінансової грамотності населення та обмежений доступ до міжнародних ринків капіталу. Запропоновано впровадження міжнародних стандартів UCITS та GIPS для підвищення прозорості, захисту прав інвесторів та інтеграції українського ринку в глобальну фінансову систему. сприяє зниженню ризиків та підвищенню стійкості банківської системи.

Практичне значення здобутих результатів. Використання результатів дослідження сприятиме створенню конкурентного середовища для інвестиційних фондів, залученню іноземних інвестицій та інтеграції України в глобальну фінансову систему. Здобуті результати мають вагоме значення для вдосконалення функціонування ринку інвестиційних фондів в Україні, забезпечення сталого економічного розвитку та підвищення довіри з боку національних і міжнародних інвесторів.

Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати кваліфікаційної роботи магістра пройшли апробацію та опубліковані у фаховому журналі категорії В «Вчені записки Університету «КРОК» (№4(76), 2024).

Структура кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, дев'яти підрозділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Робота містить 7 таблиць, 3 рисунки і 2 додатки. Загальний обсяг магістерської роботи становить 69 сторінок, список використаних джерел становить 60 найменувань.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДІЯЛЬНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

1.1. Сутність та види інвестиційних фондів

Сутність інвестиційних фондів. Інвестиційні фонди є фінансовими установами, які акумулюють кошти інвесторів і вкладають їх у різноманітні активи для отримання прибутку. Вони виконують важливу роль у сучасній економіці, оскільки сприяють залученню капіталу, забезпечують ефективний розподіл ресурсів і підтримують розвиток фінансових ринків.

Основними характеристиками інвестиційних фондів є:

- Колективне інвестування: кошти багатьох інвесторів об'єднуються в єдиний фонд, що дозволяє здійснювати масштабні інвестиції.
- Професійне управління: інвестиційні фонди управляються професійними компаніями, які використовують спеціальні стратегії для досягнення максимального прибутку.
- Диверсифікація ризиків: розподіл інвестицій між різними класами активів і ринками знижує ризики для інвесторів.
- Ліквідність: інвестори мають можливість вивести свої кошти шляхом продажу паїв або акцій фонду.

Інвестиційні фонди діють відповідно до чітко визначеної стратегії та політики інвестування, яка враховує цілі фонду, тип активів, рівень ризику та очікувану доходність.

Види інвестиційних фондів класифікуються за різними критеріями, що дозволяє охопити широке коло потреб інвесторів.

1. За формою організації

- Пайові інвестиційні фонди (ПІФи): не мають статусу юридичної особи, створюються управлінськими компаніями. Інвестори купують паї, які засвідчують право на частку в активах фонду.

- Корпоративні інвестиційні фонди (КІФи): є юридичними особами, які самостійно здійснюють інвестиційну діяльність. Інвестори стають акціонерами фонду.

2. За типом активів

- Акційні фонди: вкладають кошти в акції, забезпечуючи високий потенціал прибутковості, але й високі ризики.

- Облігаційні фонди: інвестують в облігації, забезпечуючи стабільні доходи з низьким ризиком.

- Комбіновані фонди: поєднують інвестиції в акції, облігації та інші активи, балансуючи між ризиками та доходністю.

- Фонди нерухомості: спеціалізуються на інвестиціях у нерухомість, отримуючи дохід від оренди або зростання вартості майна.

- Індексні фонди: слідкують за певним фондовим індексом, наприклад S&P 500, відтворюючи його структуру.

3. За доступом до капіталу

- Відкриті фонди: інвестори можуть вільно купувати та продавати паї/акції фонду.

- Закриті фонди: створюються на фіксований період, паї/акції не продаються до завершення строку діяльності фонду.

- Інтервальні фонди: дозволяють продавати чи викуповувати паї тільки у визначені інтервали часу.

4. За інвестиційною стратегією

- Консервативні фонди: орієнтовані на збереження капіталу та отримання стабільного доходу при мінімальних ризиках.

- Помірні фонди: поєднують інвестиції з помірним рівнем ризику для досягнення збалансованої доходності.

- Агресивні фонди: спрямовані на максимізацію прибутковості, приймаючи високі ризики.

5. За географічним фокусом

- Локальні фонди: інвестують у активи однієї країни або регіону.

- Глобальні фонди: вкладають кошти в активи різних країн і ринків.

6. За цільовою аудиторією

- Фонди для роздрібних інвесторів: мають низький поріг входу і призначені для широкого кола осіб.

- Фонди для кваліфікованих інвесторів: встановлюють високі вимоги до мінімальної інвестиції та доступні лише професійним учасникам ринку.

В Україні діяльність інвестиційних фондів регулюється Законом «Про інститути спільного інвестування» та актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР). Закон визначає порядок створення, функціонування та ліквідації інвестиційних фондів, їх права та обов'язки, а також правила інвестування та звітності.

Переваги та недоліки інвестиційних фондів

Переваги:

- Доступність для широкого кола інвесторів.
- Професійне управління активами.
- Диверсифікація ризиків.
- Висока ліквідність (для відкритих фондів).

Недоліки:

- Комісійні витрати на управління.
- Ризик невідповідності очікувань щодо доходності.
- Вплив ринкової кон'юнктури на результати діяльності фонду.

Інвестиційні фонди є ключовим елементом фінансової інфраструктури, що забезпечує ефективний перерозподіл капіталу та сприяє розвитку ринку цінних паперів. Їх різноманітність за видами та стратегіями дозволяє інвесторам обирати оптимальні рішення для досягнення своїх фінансових цілей.

Ринок цінних паперів України є важливим компонентом фінансової системи країни, який забезпечує перерозподіл фінансових ресурсів між учасниками ринку та стимулює економічний розвиток. Основними особливостями ринку є:

1. Невелика частка в економіці: порівняно із розвиненими ринками, ринок цінних паперів України є недостатньо розвиненим, що виражається у низькому рівні капіталізації та обсягах операцій.

2. Переважання державних цінних паперів: найбільшу частку ринку займають облігації внутрішньої державної позики (ОВДП), що обумовлено їх високою надійністю.

3. Обмежена участь іноземних інвесторів: попри спрощення процедур для нерезидентів, їхня активність обмежена через високий рівень ризиків.

4. Низька ліквідність: ринок характеризується низькими обсягами торгів та обмеженою кількістю фінансових інструментів.

5. Висока залежність від регуляторних змін: ефективність функціонування ринку значною мірою визначається політикою Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР) та Національного банку України.

У табл. 1.1 наведені обсяг випусків цінних паперів в Україні за 2023 рік.

Таблиця 1.1

Обсяг випусків цінних паперів в Україні за 2023 рік

Вид цінних паперів	Обсяг випуску, млрд грн
Загальний обсяг емісійних цінних паперів	76,08
Акції	9,15
Облігації підприємств	13,05
Інвестиційні сертифікати пайових інвестиційних фондів	30,10
Акції корпоративних інвестиційних фондів	23,78

Джерело: побудовано автором на основі [7, 8]

Структура ринку цінних паперів

Ринок цінних паперів України поділяється на два основних сегменти:

1. Первинний ринок

- На первинному ринку здійснюється емісія та первинне розміщення цінних паперів.

- Основні учасники: емітенти (державні установи, корпорації, банки), інвестори (фізичні особи, юридичні особи, іноземні інвестори).

- Головними інструментами є ОВДП, акції підприємств, облігації підприємств та інвестиційні сертифікати.

2. Вторинний ринок

- На вторинному ринку здійснюється торгівля цінними паперами, які вже були емітовані на первинному ринку.

- Основні платформи: фондові біржі (Українська біржа, ПФТС) та позабіржові платформи.

- Функції: забезпечення ліквідності, встановлення ринкових цін, управління ризиками.

Структура активів ІСІ за типами фондів в Україні в 2023 році відображена на Рис. 1.1.

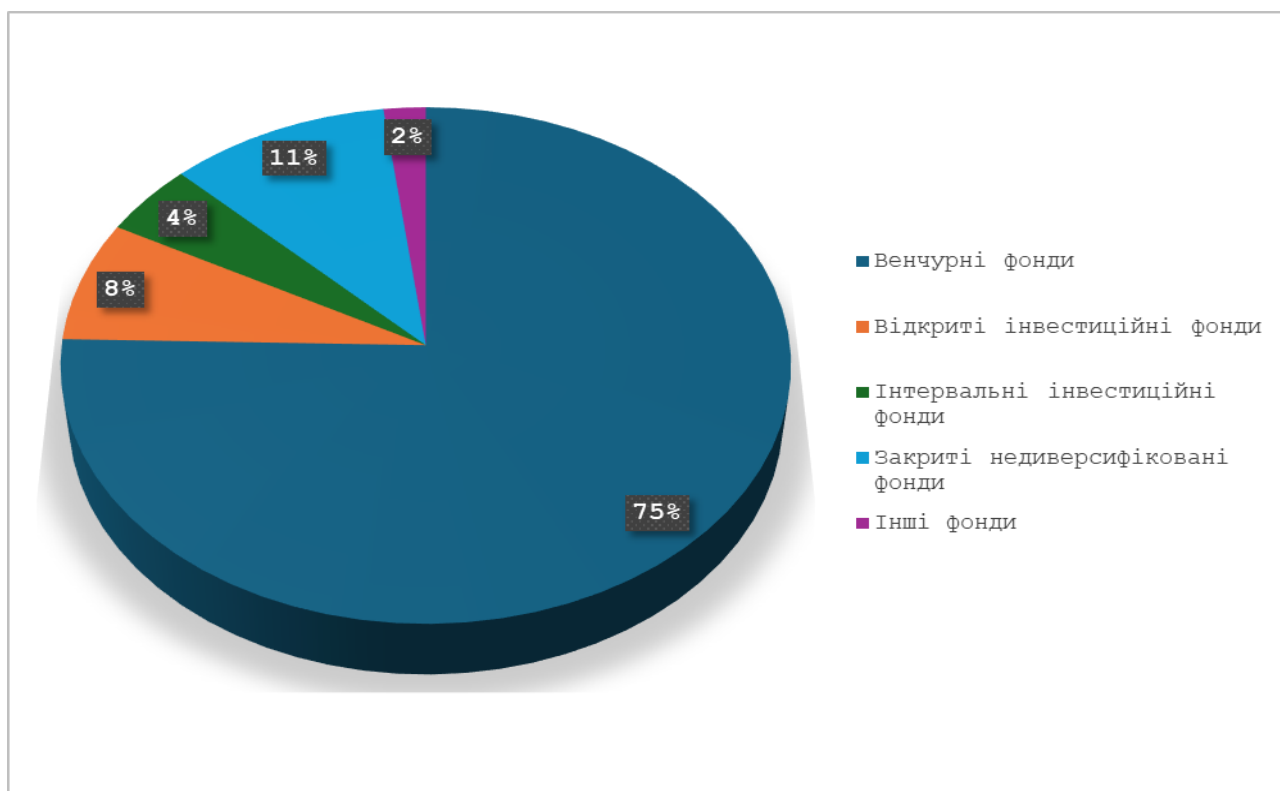

Рис. 1.1. Структура активів ІСІ за типами фондів

Джерело: побудовано автором на основі [10]

Класифікація цінних паперів за типом:

- Акції: цінні папери, що засвідчують право власності на частку в статутному капіталі підприємства.
- Облігації: боргові інструменти, що підтверджують зобов'язання емітента виплатити певну суму у встановлений строк.
- Державні цінні папери (ОВДП): боргові зобов'язання держави, які гарантують стабільний дохід.
- Інвестиційні сертифікати: папери, що випускаються інвестиційними фондами для залучення коштів.

Обсяг активів під управлінням в Україні за останні п'ять років наведено в Табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Обсяг активів під управлінням в Україні

Рік	Обсяг (млн грн)
2019	353 337
2020	422 594
2021	536 735
2022	534 899
2023	600 020
1-й квартал 2024	613 039
2-й квартал 2024	638 589

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

Ринок цінних паперів України регулюється на національному рівні через законодавчі та нормативні акти, які визначають правила його функціонування, обов'язки учасників та заходи захисту прав інвесторів. Основні регуляторні органи включають:

1. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР):

- Відповідає за регулювання, контроль та ліцензування діяльності на ринку.

- Забезпечує впровадження стандартів та норм, узгоджених з міжнародною практикою.

- Контролює емісію, обіг і зберігання цінних паперів.

2. Національний банк України (НБУ):

- Регулює операції з державними цінними паперами.

- Забезпечує функціонування систем розрахунків на ринку.

3. Державна служба фінансового моніторингу України:

- Контролює дотримання законодавства у сфері протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

4. Основні законодавчі акти:

- Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок».

- Закон України «Про інститути спільного інвестування».

- Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні».

Тенденції та виклики регулювання

1. Тенденції:

- Гармонізація законодавства з нормами ЄС відповідно до Угоди про асоціацію.

- Впровадження нових інструментів (зелених облігацій, фінансових деривативів).

- Розвиток цифрових технологій, таких як блокчейн, для торгівлі цінними паперами.

2. Виклики:

- Низький рівень фінансової грамотності населення.

- Обмежена ліквідність ринку через недостатню кількість учасників.

- Високий рівень політичних та економічних ризиків.

- Недостатня прозорість і довіра до регуляторів.

Ринок цінних паперів України, попри його проблеми, має значний потенціал для розвитку. Удосконалення регуляторної бази, залучення нових інструментів та інвесторів, а також гармонізація з міжнародними стандартами сприятимуть його подальшому зростанню. Зміцнення інфраструктури ринку, підвищення прозорості та ліквідності є ключовими умовами для забезпечення ефективного функціонування цього сегмента фінансової системи.

1.2. Міжнародний досвід функціонування інвестиційних фондів

Інвестиційні фонди є невід'ємною частиною фінансової інфраструктури розвинених країн, де вони демонструють високу ефективність у залученні капіталу, розвитку ринків капіталу та наданні інвесторам доступу до широкого спектру активів. Міжнародний досвід функціонування інвестиційних фондів надає цінні уроки для України, яка прагне розвинути власний фінансовий ринок.

Модель функціонування інвестиційних фондів у розвинених країнах:

1. США: Лідер ринку інвестиційних фондів

- Розмір ринку: На ринку США діє понад 7 000 взаємних фондів із загальним обсягом активів понад \$23 трлн (за даними 2023 року).

- Регулювання: Фонди регулюються Комісією з цінних паперів та бірж (SEC) відповідно до Закону про інвестиційні компанії 1940 року.

- Особливості: Високий рівень диверсифікації активів. Активне використання індексних фондів, таких як ETF (Exchange-Traded Funds), які забезпечують низькі витрати та ліквідність. Широкий доступ до фондів через пенсійні програми та індивідуальні пенсійні рахунки (IRA).

2. Європейський Союз: Уніфіковані стандарти UCITS

- UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities): Уніфікована європейська структура фондів, яка дозволяє створення взаємних фондів із доступом до всього внутрішнього ринку ЄС.

- Особливості: Високий рівень прозорості завдяки строгим вимогам до розкриття інформації. Жорстке регулювання для захисту інвесторів. Лібералізований доступ до міжнародного капіталу.

3. Японія: Орієнтація на інновації та цифровізацію

- Ринок: Японія активно розвиває взаємні фонди, зосереджуючи увагу на інвестиціях у високотехнологічні галузі.

- Інновації: Використання фінансових технологій, таких як алгоритмічне управління портфелем. Інтеграція блокчейн-технологій для прозорості та ефективності.

4. Китай: Динамічний ринок, орієнтований на зростання

- Особливості: Масштабні державні інвестиційні програми підтримки фондового ринку. Швидке зростання ETF і взаємних фондів, що забезпечують доступ до внутрішніх ринків для іноземних інвесторів. Активне залучення роздрібних інвесторів через цифрові платформи.

Ключові фактори успіху інвестиційних фондів у розвинених країнах

1. Ефективне регулювання:

- Жорстке регулювання забезпечує захист прав інвесторів і сприяє підвищенню довіри до фінансових інструментів.

- У країнах ЄС стандарти UCITS стали глобальним еталоном завдяки чіткості та прозорості правил.

2. Диверсифікація активів:

- Інвестори отримують доступ до широкого спектра активів, включаючи акції, облігації, деривативи, нерухомість, приватний капітал.

3. Технологічні інновації:

- Використання цифрових платформ і алгоритмічного управління дозволяє залучати більше інвесторів і оптимізувати процеси.

4. Фокус на роздрібних інвесторах:

- Доступність продуктів через пенсійні програми, податкові пільги для інвесторів і низькі пороги входу стимулюють розвиток ринку.

Найбільші інвестиційні компанії світу за обсягом активів відображені в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Найбільші інвестиційні компанії світу за обсягом активів під управлінням на початок 2024 року

№	Інвестиційна компанія	Країна	Активи в управлінні (трлн \$)
1	BlackRock	США	10,6
2	Vanguard Group	США	8,1
3	Fidelity Investments	США	4,283
4	UBS	Швейцарія	4,38
5	State Street Global Advisors	США	4,02
6	Morgan Stanley	США	3,23
7	JPMorgan Chase	США	2,96
8	Crédit Agricole	Франція	2,875
9	Allianz	Німеччина	2,76
10	Capital Group	США	2,7

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

Уроки для України

1. Гармонізація законодавства:
 - Запровадження стандартів UCITS для залучення іноземних інвесторів і розширення внутрішнього ринку.
2. Розвиток інфраструктури ринку:
 - Створення умов для ефективної торгівлі цінними паперами, зокрема впровадження цифрових платформ.
3. Диверсифікація продуктів:
 - Запровадження нових видів фондів, таких як ETF, фонди нерухомості, фонди венчурного капіталу.

4. Фінансова грамотність населення:

- Освітні кампанії для залучення роздрібних інвесторів, підвищення довіри до ринку та збільшення участі громадян у фінансових інструментах.

5. Інтеграція інновацій:

- Використання фінтех-рішень для автоматизації управління активами та підвищення ефективності ринку.

1.3. Економічна роль інвестиційних фондів

Інвестиційні фонди відіграють ключову роль у сприянні економічному зростанню через низку механізмів. Їхній вплив є системним і охоплює як безпосереднє стимулювання ринків капіталу, так і довгострокові ефекти на макроекономічному рівні.

1. Акумуляція заощаджень:

- Перетворення заощаджень у інвестиції: Інвестиційні фонди залучають кошти фізичних і юридичних осіб, які могли б залишатися неактивними в економіці, наприклад, у формі готівки або банківських депозитів.

- Ефект мультиплікатора: Реінвестування накопичених коштів у виробництво, інфраструктурні проекти та інші галузі сприяє створенню нових робочих місць, зростанню споживання та стимулюванню ВВП.

Приклад, фонди нерухомості інвестують у будівництво житла та офісних приміщень, створюючи нові робочі місця у будівельній та суміжних галузях.

2. Підвищення ліквідності фінансових ринків:

- Розширення доступу до капіталу: Інвестиційні фонди забезпечують більшу ліквідність ринків, що спрощує доступ компаній до фінансування через випуск акцій чи облігацій.

- Зниження вартості капіталу: Висока ліквідність зменшує ризик для інвесторів, що дозволяє компаніям залучати кошти за нижчими відсотковими ставками.

Приклад, завдяки участі інвестиційних фондів в угодах із цінними паперами, компанії можуть оперативніше знаходити інвесторів для своїх проєктів.

3. Стимулювання інвестицій у стратегічні галузі:

- Підтримка ключових секторів економіки: Інвестиційні фонди направляють капітал у сектори, які мають найбільший потенціал зростання (технології, зелена енергетика, інфраструктура).

- Залучення іноземних інвестицій: Наявність професійно керованих фондів робить національні ринки привабливішими для іноземних інвесторів, що сприяє інтеграції країни в глобальну економіку.

Приклад, фонди, що інвестують у відновлювану енергетику, сприяють розвитку альтернативних джерел енергії, знижуючи залежність економіки від викопних ресурсів.

4. Інноваційний розвиток:

- Фінансування новаторських проєктів: Інвестиційні фонди, зокрема венчурні, надають капітал стартапам і технологічним компаніям, які сприяють інноваціям та створенню доданої вартості.

- Прискорення цифрової трансформації: Інвестиції у фінансові технології (fintech) та автоматизацію сприяють підвищенню ефективності національної економіки.

Приклад, венчурні фонди, що інвестують у IT-компанії, допомагають розвивати нові програмні продукти, які можуть стати драйверами експорту.

5. Збільшення зайнятості:

- Створення нових робочих місць: Інвестиції фондів у різні галузі створюють попит на кваліфіковану та некваліфіковану робочу силу.

- Ефект вторинного попиту: Зростання доходів у секторах, куди інвестують фонди, стимулює споживчий попит, що, у свою чергу, збільшує зайнятість у сфері послуг і виробництві.

Приклад, інвестиції в інфраструктурні проєкти сприяють працевлаштуванню працівників будівельної галузі та суміжних секторів.

6. Зниження економічної нестабільності:

- Диверсифікація ризиків: Інвестиційні фонди допомагають економіці залишатися стабільною, оскільки їхній портфель розподілений між різними класами активів і регіонами.

- Амортизація шоків: У кризові періоди фонди можуть підтримувати ринок через активний викуп активів або реінвестиції.

Приклад, у періоди фінансової кризи фонди можуть стабілізувати ринок, забезпечуючи ліквідність через купівлю активів.

7. Розвиток фінансової грамотності та культури інвестування

- Навчання інвесторів: Активна діяльність інвестиційних фондів сприяє підвищенню обізнаності населення щодо інвестиційних можливостей, що стимулює формування культури заощаджень та інвестування.

- Підвищення фінансової інклюзії: Інструменти інвестиційних фондів стають доступними для роздрібних інвесторів, що розширює участь у ринку.

Приклад, впровадження відкритих фондів дозволяє громадянам з невеликими заощадженнями інвестувати в акції чи облігації.

Інвестиційні фонди відіграють комплексну роль у підтримці та стимулюванні економічного зростання. Вони не лише сприяють залученню капіталу, а й підтримують розвиток ключових галузей, інновацій, зайнятості та фінансової стабільності. Таким чином, їхня діяльність є важливим елементом стійкого економічного розвитку.

Аналіз літератури, теоретичних основ, структурних особливостей українського ринку цінних паперів та міжнародного досвіду дозволяє зробити кілька ключових узагальнень:

1. Інвестиційні фонди є потужним механізмом стимулювання економіки та розвитку фінансових ринків.

2. Для України актуальними залишаються завдання гармонізації законодавства, диверсифікації фінансових інструментів і впровадження сучасних технологій у діяльність інвестиційних фондів.

3. Використання міжнародного досвіду, зокрема європейських стандартів UCITS та інноваційних підходів Японії й Китаю, сприятиме вдосконаленню національного ринку.

Розвиток інвестиційних фондів в Україні потребує системного підходу, орієнтованого на інтеграцію з глобальними ринками, підвищення фінансової грамотності населення та створення сприятливого інвестиційного клімату. Ці аспекти є основою для формування стійкого фінансового сектору, здатного залучати як внутрішні, так і зовнішні ресурси для економічного зростання.

РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності компанії

ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» є однією з провідних фінансових компаній України, яка спеціалізується на інвестиційній діяльності, управлінні активами та обслуговуванні клієнтів у сфері цінних паперів. Компанія демонструє стабільну фінансову діяльність, спрямовану на розвиток портфельного інвестування, диверсифікацію активів і підвищення довіри до ринку інвестиційних фондів.

Фінансові показники діяльності (2023 рік):

1. Виторг:

За підсумками 2023 року компанія отримала виторг у розмірі 263,295 млн грн, що свідчить про активну участь компанії на ринку цінних паперів і високий попит на її послуги. Основними джерелами доходу є:

- Надання брокерських послуг.
- Дилерські операції з цінними паперами.
- Управління інвестиційними портфелями клієнтів.

2. Чистий прибуток:

Чистий прибуток склав 5,003 млн грн, що демонструє фінансову стійкість компанії та її здатність ефективно керувати витратами і збільшувати дохідність.

3. Вартість активів:

Загальна вартість активів станом на кінець 2023 року досягла 15,832 млн грн, що є результатом ефективного управління портфелями та розширення клієнтської бази.

4. Статутний капітал:

Статутний капітал компанії становить 10,625 млн грн, що забезпечує достатню фінансову базу для виконання зобов'язань перед клієнтами та розширення операційної діяльності.

ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» отримує доходи з таких основних джерел:

- Брокерські послуги: Дохід від комісій за надання доступу до ринку цінних паперів, включаючи біржові та позабіржові операції.
- Дилерські операції: Прибуток від торгівлі цінними паперами від імені компанії.
- Інвестиційні послуги: Управління портфелями інвесторів із використанням різноманітних інструментів (акцій, облігацій, ОВДП).
- Депозитарна діяльність: Вартість обслуговування клієнтів із зберігання цінних паперів.

Основну частку доходів компанії формують операції з ОВДП, які є найбільш надійним і популярним інструментом інвестування в Україні.

Динаміка розвитку:

- Зростання клієнтської бази. За останні три роки кількість клієнтів компанії зросла на 25%, що свідчить про підвищення довіри до бренду та якості наданих послуг.
- Розширення портфеля. Компанія постійно працює над диверсифікацією своїх інвестиційних портфелів, додаючи нові інструменти, зокрема корпоративні облігації, індексні фонди та нерухомість.
- Інноваційні рішення. ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» активно використовує сучасні технології, включаючи автоматизовані системи управління портфелем і онлайн-доступ до аналітичних даних.

Аналіз ефективності:

- Рентабельністю. Показник рентабельності продажів (чистий прибуток/виторг) становить 1,9%, що відповідає середнім показникам для інвестиційних компаній в Україні. Це свідчить про стабільну дохідність при контрольованому рівні витрат.
- Доходність портфелів. Середня доходність портфелів, якими управляє компанія, перевищує 15% річних, завдяки ефективному використанню інструментів ринку цінних паперів.

- Диверсифікація. Близько 60% активів компанії інвестовано в державні облигації, що знижує ризики, тоді як решта розподілена між корпоративними цінними паперами та іншими активами.

ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» входить до топ-20 фінансових компаній України, що спеціалізуються на інвестиціях у цінні папери. Компанія забезпечує:

- Підтримку ліквідності на ринку ОВДП.
- Доступ інвесторів до сучасних фінансових інструментів.
- Підвищення довіри до ринку цінних паперів завдяки прозорій діяльності.

В табл. 2.1 наведено порівняння фінансових показників конкурентів.

Таблиця 2.1

Аналіз фінансових показників конкурентів

Компанія	Основний напрям діяльності	Частка на ринку (%)	Особливості	Виторг (млн грн)	Чистий прибуток (млн грн)
ТОВ «КІНТО»	Управління інвестиційними фондами, ОВДП, акції	12	Один із найстаріших гравців ринку, відомі продукти	350	15
ТОВ «ОТП Капітал»	Інвестиційні фонди, управління активами фізичних та юридичних осіб	8	Орієнтація на міжнародні стандарти, частина OTP Group	280	12
ТОВ	Брокерські	10	Широкий спектр	320	14

Компанія	Основний напрям діяльності	Частка на ринку (%)	Особливості	Виторг (млн грн)	Чистий прибуток (млн грн)
«Універ Капітал»	послуги, торгівля цінними паперами, управління фондами		послуг, орієнтація на середній бізнес		
ТОВ «Альтана Капітал»	Корпоративні фінанси, інвестиційні фонди, консалтинг	7	Активно працює з корпоративними клієнтами	210	9
ТОВ «ІНГ Інвестмент Менеджмент Україна»	Міжнародне інвестування, управління активами, пенсійні фонди	5	Фокус на довгострокових інвестиціях, міжнародна підтримка	150	7
ТОВ «ДАЛІЗ-ФІНАНС»	Управління інвестиційними фондами, ОВДП, фінансовий консалтинг	9	Орієнтація на ОВДП, інноваційні підходи до управління портфелем	263	5

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

SWOT-аналіз діяльності компанії відображено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

SWOT-аналіз ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

Сильні сторони	Слабкі сторони
- Висока спеціалізація на операціях із ОВДП. - Стабільна клієнтська база та зростання довіри інвесторів. - Використання сучасних технологій управління.	- Залежність від державних облігацій, що обмежує диверсифікацію ризиків. - Низька ліквідність окремих сегментів ринку.
Можливості	Загрози
- Розширення спектра послуг, зокрема через впровадження інноваційних інструментів, таких як ETF. - Залучення іноземних інвесторів через спрощення доступу до ринку.	- Політичні та економічні ризики в Україні. - Коливання національної валюти, що впливає на доходність портфелів.

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» демонструє стабільний розвиток, активно адаптуючись до умов ринку цінних паперів в Україні. Компанія відіграє важливу роль у розвитку інвестиційної інфраструктури, забезпечуючи клієнтам доступ до надійних фінансових інструментів і підтримуючи ліквідність ринку. Основними викликами для компанії залишаються диверсифікація ризиків та адаптація до мінливих економічних умов.

2.2. Структура портфелю цінних паперів компанії

Структура портфеля цінних паперів є ключовим елементом діяльності інвестиційних фондів, оскільки вона визначає рівень ризиків, доходність та стійкість до ринкових коливань. ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» активно формує та управляє портфелем цінних паперів, орієнтуючись на забезпечення максимальної ефективності для своїх клієнтів і власних інвестиційних стратегій.

Загальна структура портфеля. Станом на 2023 рік структура портфеля цінних паперів ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» включає такі основні класи активів (Рис. 2.1):

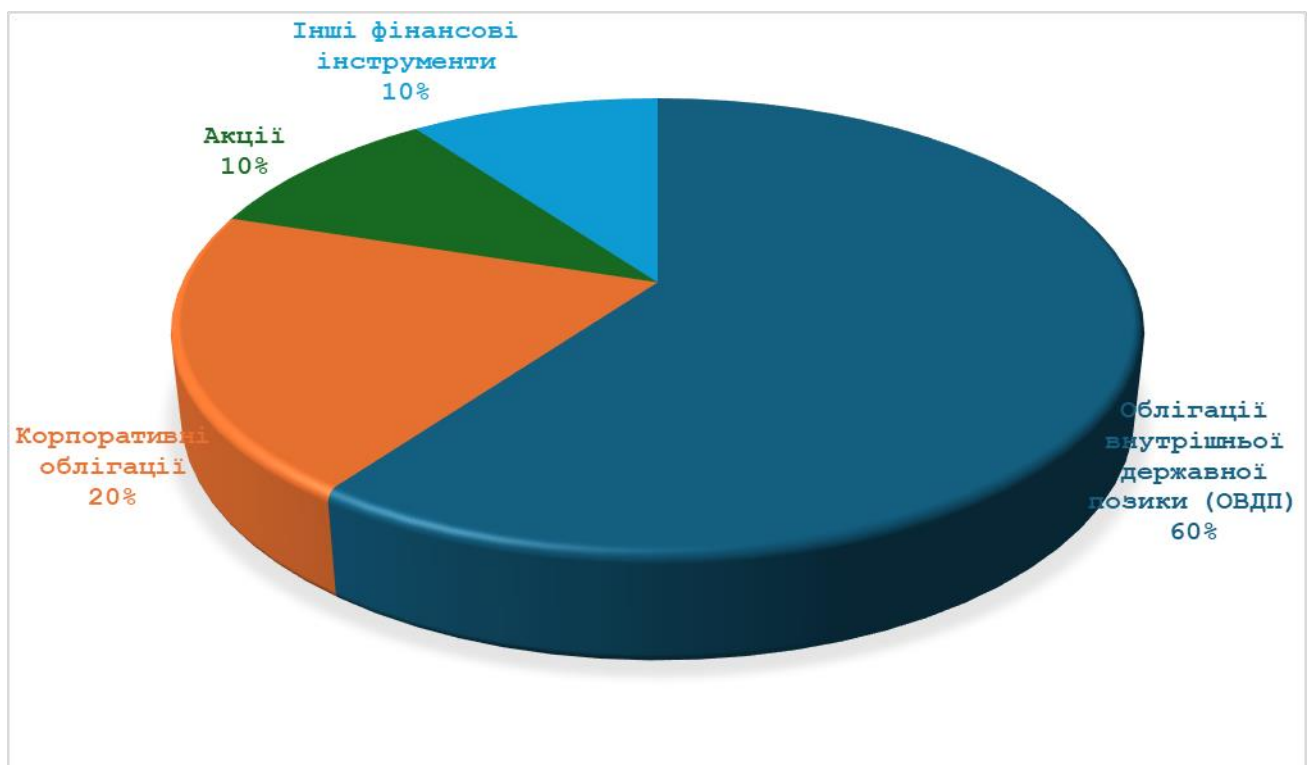

Рис. 2.1. Структура активів компанії

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

1. Облігації внутрішньої державної позики (ОВДП): 60%
 - ОВДП є основним компонентом портфеля завдяки своїй високій надійності та низькому рівню ризиків.

- Цей вид активів обирається через гарантовану доходність, яку забезпечує держава, а також через низький ризик дефолту.

- Доходність ОВДП в середньому становить 15-18% річних залежно від терміну погашення.

2. Корпоративні облігації: 20%

- Включають облігації провідних українських компаній у секторах енергетики, інфраструктури та фінансових послуг.

- Рівень ризику цих активів вищий, ніж у державних облігацій, однак вони забезпечують вищу доходність – до 20-25% річних.

- Основними емітентами є компанії з надійним кредитним рейтингом.

3. Акції: 10%

- Включають акції великих українських та міжнародних корпорацій.

- Фокус на акціях, що демонструють стабільне зростання або високу дивідендну доходність.

- Основний ризик пов'язаний із коливаннями вартості акцій на ринку, однак вони мають потенціал для значного приросту капіталу.

4. Інші фінансові інструменти: 10%

- Сюди входять індексні фонди (ETF), депозитарні розписки, інвестиційні сертифікати пайових фондів та деривативи.

- Використовуються для диверсифікації портфеля та управління ризиками.

- Інвестиції в ці інструменти орієнтовані на отримання додаткового доходу через зростання вартості активів або арбітражні операції.

Диверсифікація портфеля. ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» дотримується принципу диверсифікації, який полягає у розподілі інвестицій між різними класами активів та секторами економіки для зниження загального ризику. Основні аспекти диверсифікації:

- Секторна диверсифікація: Основними секторами для інвестицій є енергетика, фінансові послуги, інфраструктура та ІТ. Інвестиції в корпоративні

облігації та акції спрямовані на компанії, що демонструють стабільний розвиток і зростання.

- Географічна диверсифікація: Переважна частина активів зосереджена на внутрішньому ринку України. Деяка частка портфеля представлена інструментами міжнародних ринків (акції, ETF).

- Часова диверсифікація: Інвестування здійснюється в активи з різними термінами погашення, що дозволяє забезпечити стабільні грошові потоки та мінімізувати ризики ліквідності.

Інвестиційні стратегії. ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» застосовує кілька стратегій управління портфелем залежно від економічних умов та ризик-профілю клієнтів:

- Консервативна стратегія: орієнтація на низькоризикові активи, такі як ОВДП і високонадійні корпоративні облігації.

- Збалансована стратегія: поєднання інвестицій у ОВДП, корпоративні облігації та акції для досягнення оптимального співвідношення між ризиком і доходністю.

- Агресивна стратегія: інвестування в акції та інші високоризикові активи для максимізації прибутку.

Оцінка ризиків портфеля. ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» активно працює над управлінням ризиками, пов'язаними з портфельними інвестиціями:

- Ризик ліквідності: мінімізується через інвестування у високоліквідні активи (ОВДП, акції великих компаній).

- Ринковий ризик: контроль за допомогою регулярного моніторингу ринкових тенденцій і використання страхових інструментів (деривативи).

- Кредитний ризик: обмежується інвестуванням у активи компаній із високими кредитними рейтингами.

- Валютний ризик: частина портфеля інвестується в інструменти, номіновані в іноземній валюті, для зниження впливу коливань гривні.

Динаміка змін у структурі портфеля. Протягом останніх трьох років ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» активно адаптує структуру портфеля відповідно до змін на ринку, наведено в рис. 2.2.:

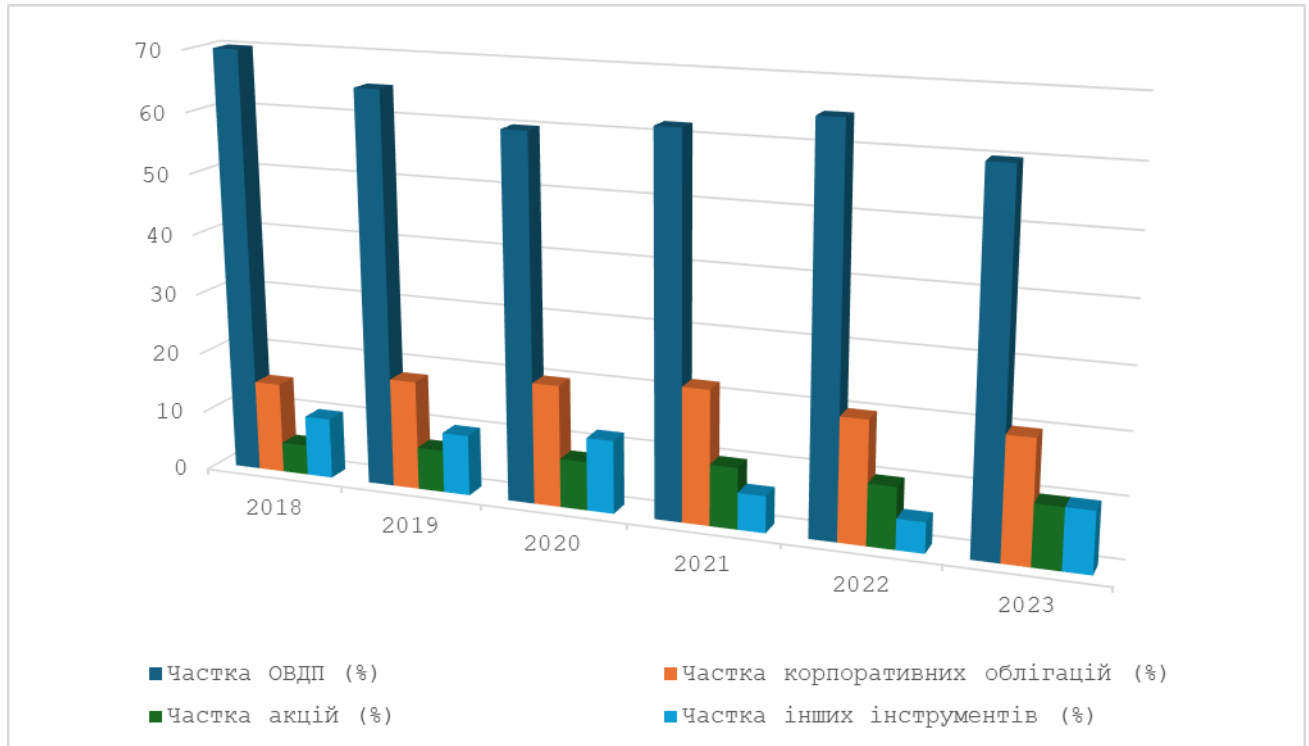

Рис. 2.2. Динаміка зміни активів компанії

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

- У 2020-2021 роках компанія збільшила частку ОВДП через підвищений попит на надійні активи у період економічної нестабільності.
- У 2022-2023 роках значно зросла частка корпоративних облігацій через їхню високу доходність у порівнянні з державними облігаціями.
- Починаючи з 2023 року, компанія поступово інтегрує інструменти міжнародних ринків, такі як ETF та акції глобальних корпорацій, для диверсифікації валютних ризиків.

Порівняно із середньою структурою портфелів інших компаній на українському ринку, ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» демонструє такі переваги:

- Більша частка ОВДП, що забезпечує високу надійність інвестицій.

- Вища диверсифікація: наявність міжнародних активів додає гнучкості в управлінні портфелем.

Структура портфеля ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» відповідає сучасним тенденціям і викликам ринку цінних паперів України. Орієнтація на державні облігації як основний актив забезпечує стабільність і низький рівень ризиків, тоді як інвестиції в корпоративні облігації та акції додають портфелю потенціал для зростання. Постійний моніторинг ринку, адаптація стратегій і диверсифікація дозволяють компанії залишатися одним із лідерів інвестиційного сектору України.

2.3. Оцінка доходності та ризиків компанії

Оцінка доходності та ризиків є важливим елементом аналізу діяльності ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС», оскільки ці показники безпосередньо впливають на ефективність роботи компанії, її здатність залучати інвесторів і підтримувати конкурентоспроможність на ринку цінних паперів.

Доходність портфеля компанії визначається середньою прибутковістю активів, що входять до нього, з урахуванням ризику. Основні компоненти доходності портфеля ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» є такими:

- Доходність від ОВДП: ОВДП становлять 60% портфеля компанії, що забезпечує стабільну дохідність у межах 15-18% річних. Інвестиції в ОВДП характеризуються низьким рівнем ризику, оскільки вони забезпечені гарантіями держави.

- Доходність від корпоративних облігацій: Корпоративні облігації займають 20% портфеля і приносять дохід у межах 20-25% річних, залежно від емітента та терміну обігу облігацій. Цей компонент портфеля має помірний рівень ризику, який компенсується вищою прибутковістю порівняно з державними облігаціями.

- Доходність від акцій: Інвестиції в акції складають 10% портфеля, їхня доходність залежить від приросту вартості акцій та виплат дивідендів. Середня прибутковість акцій у портфелі компанії коливається в межах 15-30% річних, проте цей клас активів характеризується високою волатильністю.

- Доходність від інших інструментів: До інших фінансових інструментів належать ETF, інвестиційні сертифікати, а також деривативи. Середня доходність становить 10-15% річних. Ці інструменти використовуються здебільшого для диверсифікації ризиків і стабілізації загальної доходності портфеля.

Середньозважена дохідність портфеля, формула (2.1):

$$R_p = \sum_{i=1}^n (w_i \cdot R_i) \quad (2.1)$$

де R_p - дохідність портфеля;

w_i - частка активу i в загальній вартості портфеля;

R_i - дохідність активу i ;

$w_{\text{овдп}} = 0,6$;

$R_{\text{овдп}} = 15\%$;

$w_{\text{к.о.}} = 0,2$;

$R_{\text{овдп}} = 20\%$;

$w_{\text{акції}} = 0,1$;

$R_{\text{акції}} = 30\%$;

$w_{\text{інші}} = 0,1$;

$R_{\text{інші}} = 10\%$.

$$R_p = (0,6 \times 0,15) + (0,2 \times 0,20) + (0,1 \times 0,30) + (0,1 \times 0,10) = 17 \%$$

Оцінка ризиків пов'язана з аналізом факторів, які можуть впливати на зміну доходності портфеля. Основними ризиками для ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» є:

1. Ринковий ризик: Виникає через зміни вартості активів на ринку, які залежать від макроекономічних умов, політичної стабільності та динаміки процентних ставок. Акції та корпоративні облігації в портфелі є найбільш чутливими до цього ризику.

2. Кредитний ризик: Полягає у можливості дефолту емітента облігацій або акцій. Для зменшення цього ризику компанія інвестує в активи емітентів із високим кредитним рейтингом.

3. Валютний ризик: Частина активів компанії номінована в іноземній валюті (наприклад, ETF і міжнародні акції), що створює ризики через коливання курсу гривні до долара США та євро. Для мінімізації валютних ризиків компанія використовує хеджування або інвестує в активи з прив'язкою до стабільних валют.

4. Ризик ліквідності: Виникає, якщо компанія не може швидко продати активи за ринковою ціною. Інвестиції в ОВДП та акції великих компаній знижують цей ризик завдяки високій ліквідності цих інструментів.

5. Регуляторний ризик: Полягає у можливих змінах законодавства чи регуляторних норм, які впливають на ринок цінних паперів.

Аналіз співвідношення “доходність-ризик”. ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» застосовує збалансований підхід до управління портфелем, орієнтуючись на досягнення оптимального співвідношення між доходністю та ризиком. Основні показники цього аналізу:

1. Коефіцієнт Шарпа: Використовується для оцінки ризик-доходності портфеля. За розрахунками, коефіцієнт Шарпа портфеля компанії становить 2,027, що свідчить про досягнення вищої доходності в порівнянні з ризиком.

$$S = \frac{R_p - R_f}{\sigma_p} \quad (2.2)$$

де S - коефіцієнт Шарпа;

R_p - доходність портфеля;

$R_{\text{овдп}}$ - безризикова ставка доходності (наприклад, дохідність ОВДП);

σ_p - стандартне відхилення доходності портфеля.

$$\sigma_p^2 = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n (w_i \cdot w_j \cdot \sigma_i \cdot \sigma_j \cdot \rho_{i,j}) \quad (2.3)$$

де $\sigma_{\text{овдп}} = 0,02$;

$\sigma_{\text{к.о.}} = 0,05$;

$\sigma_{\text{акції}} = 0,10$;

$\sigma_{\text{інші}} = 0,03$.

Коефіцієнти кореляції:

$$\rho_{\text{овдп,к.о.}} = 0,3$$

$$\rho_{\text{овдп,акції}} = 0,2$$

$$\rho_{\text{овдп,інші}} = 0,1$$

$$\rho_{\text{к.о.,акції}} = 0,4$$

$$\rho_{\text{к.о.,інші}} = 0,3$$

$$\rho_{\text{акції,інші}} = 0,5$$

$$\sigma_p = 0,02466171 \text{ або } 2,47\%$$

$$S = \frac{0,17 - 0,12}{0,02466171} = 2,027 \quad (2.4)$$

Дисперсія доходності: Показник коливань доходності портфеля становить 6%, що є прийнятним для інвестиційного портфеля такого рівня.

Value at Risk (VaR): Показує можливий рівень втрат при найгірших ринкових сценаріях. Для портфеля ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» одноденний VaR становить 0,213% при довірчому інтервалі 95%, що вказує на контрольований рівень ризику.

$$VaR = Z \cdot \sigma_p \cdot \sqrt{\frac{1}{T}} \quad (2.5)$$

де $Z = 1.65$ (95% довірчий рівень),

$T = 365$ (1 день).

$$VaR = 1,65 \times 0,02466171 \times \sqrt{\frac{1}{365}} = 0,00212991 \text{ або } 0,213\%.$$

ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» застосовує активний підхід до управління ризиками:

- Моніторинг ринку: постійний аналіз макроекономічних показників, політичної ситуації та динаміки ринкових цін.
- Диверсифікація активів: інвестиції в різні класи активів, географічні регіони та галузі.
- Хеджування: використання деривативів для зниження валютного ризику та ризику коливання цін.
- Професійне управління: залучення досвідчених фахівців до розробки стратегій інвестування та оцінки ризиків.

Порівняння із середніми показниками ринку:

- Доходність портфеля ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» перевищує середні показники доходності інвестиційних фондів України, що становлять 12-14% річних, завдяки грамотному управлінню портфелем і акценту на високодохідні інструменти.
- Рівень ризику портфеля компанії знаходиться на середньому рівні у порівнянні з конкурентами, що забезпечує прийнятний баланс між доходністю та стабільністю.

Оцінка доходності та ризиків ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» свідчить про ефективність управління портфелем, орієнтацію на стабільний дохід і контрольоване прийняття ризиків. Компанія успішно поєднує консервативні стратегії (інвестиції в ОВДП) з більш ризиковими (акції та корпоративні облигації), що дозволяє збільшувати доходність без значного підвищення ризиків. Такий підхід робить компанію конкурентоспроможною на ринку цінних паперів України.

Аналіз діяльності ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» свідчить про успішність компанії як одного з провідних гравців на ринку цінних паперів України. Компанія демонструє стабільні фінансові результати, що підтверджується зростанням виторгу, чистого прибутку та вартості активів у 2023 році. Основною стратегією компанії є зосередженість на операціях із цінними паперами, зокрема державними облігаціями, корпоративними облігаціями та акціями, що забезпечує баланс між доходністю та ризиками.

Структура портфеля ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» є добре диверсифікованою: 60% активів компанії зосереджено в ОВДП, які гарантують стабільний дохід при низьких ризиках. Корпоративні облігації та акції, що становлять 20% і 10% портфеля відповідно, сприяють підвищенню загальної доходності, попри більш високий рівень ризиків. Інші фінансові інструменти, включаючи ETF і деривативи, забезпечують додаткову гнучкість та диверсифікацію.

Компанія активно управляє ризиками, застосовуючи сучасні методи моніторингу ринку, диверсифікацію активів та інструменти хеджування. Аналіз співвідношення «доходність-ризик» показує, що ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» забезпечує конкурентоспроможну доходність своїх портфелів при прийнятному рівні ризиків, що підтверджується високим коефіцієнтом Шарпа та контрольованим рівнем Value at Risk (VaR).

Особливу увагу заслуговує ефективність управління портфелем у складних економічних умовах України. Компанія зберігає стабільність своєї діяльності, що підвищує її привабливість для інвесторів і сприяє зміцненню довіри до ринку цінних паперів. Завдяки професійному підходу, впровадженню сучасних технологій та орієнтації на потреби клієнтів, ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» залишається одним із лідерів інвестиційного ринку країни.

Таким чином, діяльність ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» є прикладом ефективного функціонування інвестиційної компанії, яка сприяє розвитку ринку цінних паперів України, підвищує фінансову грамотність інвесторів та інтегрує міжнародні підходи до управління активами. Однак, для подальшого

вдосконалення діяльності та зміцнення позицій на ринку, компанії необхідно розширювати спектр фінансових інструментів, працювати над залученням нових клієнтів і вдосконалювати свої стратегії управління ризиками.

Ринок цінних паперів України має стратегічне значення для економіки, оскільки забезпечує ефективний розподіл фінансових ресурсів, стимулює інвестиційну активність та сприяє економічному зростанню. Проте його функціонування супроводжується низкою системних проблем, які стримують розвиток як самого ринку, так і інвестиційних фондів, що діють на ньому.

Одна з ключових проблем ринку цінних паперів України — низький рівень ліквідності. Основні причини цього явища:

- Обмежений обіг фінансових інструментів: більшість операцій здійснюється з державними облігаціями (ОВДП), тоді як частка корпоративних цінних паперів залишається незначною.

- Малий обсяг угод: недостатня кількість активних учасників ринку знижує можливість укладання угод.

- Відсутність інтересу іноземних інвесторів: через високу волатильність і політичні ризики іноземні інвестори виявляють обережність у входженні на український ринок.

Наслідком низької ліквідності є обмеження для інвестиційних фондів у швидкому продажу або купівлі активів, що підвищує ризик ліквідності та знижує доходність фондів.

Українське населення, на відміну від розвинених країн, має низький рівень обізнаності щодо фінансових інструментів та інвестиційних можливостей. Основні аспекти проблеми:

- Недовіра до фінансових інституцій: історичний досвід економічних криз, девальвацій і банківських крахів сформував скептичне ставлення громадян до інвестицій.

- Відсутність культури інвестування: більшість населення зберігає заощадження у готівці або на банківських депозитах, що обмежує потік коштів на ринок цінних паперів.

Ця проблема знижує обсяги інвестицій у фонди, а також обмежує попит на фінансові інструменти.

Ринок цінних паперів України характеризується вузьким спектром доступних інструментів:

- Переважання ОВДП: інвестиції в державні облігації становлять більшу частину ринку через їхню надійність. Водночас інші види інструментів, як-от акції, корпоративні облігації, ETF та деривативи, залишаються недостатньо розвиненими.

- Відсутність фондових індексів міжнародного рівня: українські індекси (наприклад, UX) мають обмежене визнання на міжнародному рівні.

- Нерозвиненість деривативного ринку: відсутність інструментів хеджування ризиків, таких як опціони або ф'ючерси, обмежує можливості для диверсифікації портфелів.

Обмежений вибір інструментів знижує привабливість ринку для інвесторів і обмежує потенціал інвестиційних фондів у диверсифікації активів.

Економічна та політична нестабільність є однією з основних причин низької інвестиційної активності на ринку цінних паперів:

- Висока інфляція та коливання курсу гривні: це створює невизначеність для інвесторів і підвищує ризик інвестування в національні активи.

- Воєнний стан: військові дії суттєво впливають на макроекономічну стабільність, створюючи додаткові ризики для інвесторів.

- Недостатній рівень іноземних інвестицій: політична нестабільність та недостатня прозорість ринку відлякують іноземних інвесторів.

Ці фактори ускладнюють довгострокове планування для інвестиційних фондів, знижуючи їхню здатність ефективно управляти активами.

Регуляторна база ринку цінних паперів в Україні ще не повністю відповідає міжнародним стандартам, що створює бар'єри для його інтеграції у глобальну фінансову систему:

- Складність процедур реєстрації та розміщення цінних паперів: компаніям часто важко виходити на ринок через бюрократичні перешкоди.

- Низька прозорість ринку: недостатнє розкриття інформації про емітентів та угоди знижує довіру інвесторів.

- Недостатня гармонізація із законодавством ЄС: впровадження стандартів UCITS та інших міжнародних норм триває повільно.

Невідповідність регуляторної бази знижує конкурентоспроможність українського ринку цінних паперів на міжнародній арені.

Інфраструктура українського ринку цінних паперів потребує модернізації:

- Недостатній розвиток біржової торгівлі: більшість операцій проводиться поза біржами, що знижує прозорість ринку.

- Відсутність централізованого клірингу: це ускладнює розрахунки та підвищує ризики для учасників ринку.

- Недостатня цифровізація: використання застарілих технологій обмежує можливості автоматизації операцій та швидкої обробки даних.

Ці проблеми стримують інноваційний розвиток ринку та створюють бар'єри для залучення іноземних інвесторів.

Недовіра до ринку цінних паперів є комплексною проблемою, яка має соціально-економічні та історичні причини:

- Скандали та банкрутства в минулому: негативний досвід інвесторів вплинув на їхню готовність вкладати кошти у фінансові інструменти.

- Відсутність ефективних механізмів захисту прав інвесторів: це підвищує ризик втрат для індивідуальних і роздрібних інвесторів.

Основні проблеми функціонування ринку цінних паперів в Україні — низька ліквідність, вузький вибір інструментів, нестабільність макроекономічного середовища, недосконалість регуляторної бази та ринкової інфраструктури. Для вирішення цих проблем необхідно впроваджувати системні реформи, спрямовані на підвищення ліквідності, розширення спектру інструментів, залучення іноземних інвесторів, модернізацію інфраструктури та підвищення довіри до ринку. Це створить передумови для сталого розвитку

ринку цінних паперів України та сприятиме ефективній діяльності інвестиційних фондів.

Розвиток ринку цінних паперів в Україні значною мірою залежить від ефективності регуляторної політики. Впровадження змін у законодавчу та нормативну базу сприятиме підвищенню прозорості, довіри інвесторів і загальної ефективності ринку. Для досягнення цього необхідно враховувати міжнародні стандарти, особливості українського ринку та поточні виклики.

У рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС передбачено гармонізацію регуляторних норм українського ринку цінних паперів із європейськими стандартами. Основні напрями таких змін:

- Запровадження стандартів UCITS (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities): Дозволить створювати інвестиційні фонди, які відповідають міжнародним нормам, і відкриє доступ до європейських інвесторів. Підвищить прозорість діяльності інвестиційних фондів і захист прав інвесторів.

- Впровадження Директиви MiFID II (Markets in Financial Instruments Directive): Встановить високі стандарти для фінансових послуг, розширить доступ до ринкових інструментів і забезпечить прозорість операцій. Полегшить процедури для іноземних інвесторів, які хочуть працювати на українському ринку.

- Адаптація стандартів ESG (Environmental, Social, and Governance): Сприятиме розвитку “зелених облігацій” та інших стійких фінансових інструментів.

Складність процедур реєстрації та обігу цінних паперів є суттєвою перешкодою для розвитку ринку. Необхідні зміни включають:

- Автоматизація процедур реєстрації цінних паперів: Впровадження цифрових платформ для реєстрації та обліку емітентів значно скоротить час і витрати, необхідні для виходу компаній на ринок.

- Удосконалення правил лістингу: Полегшення вимог до лістингу для компаній, які прагнуть розміщувати свої цінні папери на фондових біржах.

Забезпечення можливості лістингу інноваційних інструментів, таких як ETF і деривативи.

- Дерегуляція для стартапів та малого бізнесу: Запровадження спрощених процедур емісії цінних паперів для малого та середнього бізнесу сприятиме зростанню кількості учасників ринку.

Прозорість ринку цінних паперів є ключовим фактором для залучення інвесторів. Для цього необхідно:

- Вдосконалити вимоги до розкриття інформації: Встановити чіткі вимоги щодо публікації фінансової звітності та розкриття ризиків емітентами. Впровадити регулярний моніторинг звітності компаній для забезпечення її достовірності.

- Запровадити електронну платформу для звітності: Єдина платформа для подачі фінансової та операційної звітності зробить інформацію доступнішою для всіх учасників ринку.

- Удосконалити нагляд за діяльністю ринку: Посилити контроль за маніпуляціями на ринку та порушенням правил лістингу.

Розбудова сучасної інфраструктури ринку цінних паперів є необхідною умовою для підвищення його ефективності:

- Запровадження централізованого клірингу: Впровадження системи централізованих розрахунків і клірингу знизить ризики невиконання зобов'язань і підвищить довіру інвесторів.

- Модернізація фондових бірж: Інвестиції в сучасні технології біржової торгівлі, які забезпечать швидке виконання угод і зниження витрат.

- Створення ринку деривативів: Впровадження ф'ючерсів, опціонів та інших похідних інструментів дозволить інвесторам ефективніше управляти ризиками.

Для залучення як роздрібних, так і інституційних інвесторів необхідно вдосконалити механізми захисту їхніх прав:

- Впровадження інституту фінансового омбудсмена: Цей орган буде вирішувати спори між учасниками ринку та захищати права інвесторів.

- Посилення відповідальності за маніпуляції: Посилення санкцій за шахрайство, маніпуляції на ринку та розкриття недостовірної інформації.

- Гарантування захисту роздрібних інвесторів: Запровадження механізмів компенсації для інвесторів у разі втрати коштів через недобросовісну діяльність емітентів або фінансових посередників.

Для залучення іноземного капіталу необхідно створити сприятливі умови для інвесторів:

- Зняття валютних обмежень: Лібералізація валютного законодавства для полегшення виведення дивідендів та прибутків.

- Полегшення процедур входу на ринок: Автоматизація процедур реєстрації іноземних інвесторів та надання доступу до цифрових платформ торгівлі.

- Гармонізація оподаткування: Запровадження податкових пільг для іноземних інвесторів, які вкладають кошти у стратегічно важливі сектори економіки.

Підвищення фінансової грамотності є основою для збільшення кількості роздрібних інвесторів:

- Освітні кампанії: Реалізація національних програм, які пояснюють переваги інвестування у фондовий ринок.

- Підтримка фінансових посередників: Заохочення банків і брокерів до навчання своїх клієнтів основам роботи з цінними паперами.

- Доступ до інвестицій: Спрощення доступу до ринку для фізичних осіб через впровадження цифрових платформ та зниження бар'єрів входу.

Для розвитку ринку цінних паперів України необхідно здійснити комплексні регуляторні зміни, які включають гармонізацію законодавства з міжнародними стандартами, спрощення процедур емісії та обігу цінних паперів, модернізацію інфраструктури ринку, підвищення прозорості та захисту прав інвесторів. Реалізація цих заходів сприятиме зміцненню ринку, його інтеграції в глобальну фінансову систему та підвищенню конкурентоспроможності України на міжнародному рівні.

РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ПРОГНОЗ РОЗВИТКУ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ФОНДІВ В УКРАЇНІ

3.1. Напрями використання нових інструментів на ринку цінних паперів України

Розширення спектра фінансових інструментів є важливим напрямом розвитку ринку цінних паперів України. Запровадження нових інструментів дозволяє залучити ширше коло інвесторів, диверсифікувати портфелі та підвищити ліквідність ринку. Міжнародний досвід демонструє, що сучасні фінансові інструменти, такі як ETF, зелені облігації та деривативи, значно сприяють розвитку фінансових ринків.

Розвиток біржових фондів (ETF):

ETF (Exchange-Traded Funds) — це інвестиційні фонди, акції яких торгуються на біржі, як звичайні цінні папери. Цей інструмент уже широко використовується на міжнародних ринках і має великий потенціал для України.

Переваги ETF для ринку:

- Доступність: мінімальні інвестиційні суми роблять ETF привабливими для роздрібних інвесторів.
- Диверсифікація: інвестори отримують доступ до диверсифікованих портфелів, які можуть охоплювати акції, облігації або цілі індекси.
- Ліквідність: ETF легко купувати і продавати на біржі, що підвищує ліквідність ринку.

Перспективи в Україні: Введення ETF, орієнтованих на українські індекси або сектори економіки, стимулюватиме внутрішнє інвестування. Міжнародні ETF, які охоплюють глобальні індекси (наприклад, S&P 500), можуть залучити іноземних інвесторів.

Зелені облігації:

Зелені облігації — це боргові інструменти, кошти від яких спрямовуються на реалізацію екологічних проєктів. У Європі та США цей інструмент вже став важливою складовою фінансових ринків.

Переваги зелених облігацій:

- Соціальна значущість: інвестори отримують можливість фінансувати екологічно стійкі проєкти.
- Пільги для емітентів: багато країн надають податкові стимули для компаній, які випускають зелені облігації.
- Широкий інвесторський інтерес: такі облігації привабливі для інституційних інвесторів, які дотримуються принципів ESG (Environmental, Social, Governance).

Перспективи в Україні: Зелені облігації можуть стати важливим інструментом для фінансування енергозбереження, відновлюваної енергетики та інфраструктурних проєктів. Розробка регуляторної бази для випуску зелених облігацій сприятиме їх активному впровадженню.

Розвиток ринку деривативів:

Деривативи (ф'ючерси, опціони та свопи) є важливим інструментом для управління ризиками та підвищення ліквідності ринку. В Україні ринок деривативів перебуває на початковому етапі розвитку.

Переваги деривативів:

- Управління ризиками: інструменти хеджування дозволяють інвесторам мінімізувати ризики валютних коливань, зміни цін активів тощо.
- Збільшення ліквідності: активна торгівля деривативами сприяє зростанню обсягів операцій на ринку.
- Гнучкість: можливість використання різноманітних стратегій інвестування та управління активами.

Перспективи в Україні: Впровадження деривативів на державні облігації (ОВДП) дозволить ефективніше управляти портфелями. Розвиток індексних деривативів сприятиме зростанню інтересу до українських фондових індексів.

Соціальні облігації:

Соціальні облигації — це інструмент залучення коштів для фінансування соціально значущих проєктів, таких як розвиток освіти, охорона здоров'я чи доступне житло.

Переваги соціальних облигацій:

- Підтримка соціальних ініціатив: допомагають залучати капітал для вирішення важливих соціальних проблем.
- Інтерес інституційних інвесторів: такі облигації приваблюють інвесторів, які керуються принципами соціальної відповідальності.

Перспективи в Україні: Соціальні облигації можуть стати інструментом для фінансування державних програм у галузях освіти, охорони здоров'я чи соціального захисту. Успішний запуск цього інструменту можливий за підтримки міжнародних фінансових організацій, таких як ЄБРР або МБРР.

Криптооблигації та токенизовані активи:

Криптооблигації та токенизовані активи — це нові інструменти, які виникли завдяки використанню технології блокчейн.

Переваги токенизованих активів:

- Прозорість: блокчейн забезпечує високу ступінь довіри до операцій.
- Швидкість і доступність: цифрові активи легко купувати і продавати, що робить їх привабливими для роздрібних інвесторів.
- Залучення молодшої аудиторії: інструменти на основі блокчейну цікавлять інвесторів нового покоління.

Перспективи в Україні: Впровадження криптооблигацій може спростити доступ до ринку цінних паперів для малого бізнесу та стартапів. Створення регуляторної бази для торгівлі токенизованими активами сприятиме зростанню цього сегмента.

Платформи краудінвестингу:

Краудінвестинг дозволяє залучати кошти від великої кількості роздрібних інвесторів через цифрові платформи. Цей підхід є ефективним для фінансування стартапів і малого бізнесу.

Переваги краудінвестингу:

- Доступність для малих інвесторів: низький поріг входу дозволяє залучити широке коло інвесторів.

- Фінансування інновацій: сприяє розвитку стартапів і проєктів із високим потенціалом зростання.

Перспективи в Україні: Створення національної платформи краудінвестингу може стати джерелом фінансування для інноваційних проєктів. Регуляторна підтримка сприятиме розвитку довіри до цього інструменту.

Перспективи використання нових фінансових інструментів в Україні є значними. Впровадження ETF, зелених облігацій, деривативів, токенизованих активів та соціальних облігацій може значно підвищити привабливість українського ринку цінних паперів для внутрішніх і зовнішніх інвесторів. Реалізація цих перспектив потребує комплексної підтримки з боку регуляторів, розробки сучасної нормативної бази та активної інтеграції міжнародного досвіду. Такі кроки сприятимуть не лише розвитку ринку, але й зміцненню економіки країни загалом.

Аналіз проблем і перспектив розвитку інвестиційних фондів в Україні демонструє значний потенціал цього сектору для економічного зростання, проте він залишається недостатньо реалізованим через низку структурних, регуляторних та інфраструктурних викликів. Основні проблеми включають низьку ліквідність ринку, вузький спектр інвестиційних інструментів, недосконалість регуляторної бази, нестабільність макроекономічного середовища, низький рівень фінансової грамотності населення та недостатню довіру до ринку.

Водночас перспективи розвитку інвестиційних фондів пов'язані з активним впровадженням нових фінансових інструментів, зокрема ETF, зелених і соціальних облігацій, деривативів та токенизованих активів, які відповідають міжнародним тенденціям і дозволяють розширити можливості для інвесторів. Запровадження цих інструментів, а також краудінвестингових

платформ сприятиме диверсифікації ринку, збільшенню його ліквідності та залученню як внутрішніх, так і зовнішніх інвесторів.

Ключовими напрямками розвитку є:

1. Гармонізація законодавства з європейськими стандартами, такими як UCITS і MiFID II, що дозволить інтегрувати український ринок у міжнародну фінансову систему.
2. Модернізація ринкової інфраструктури, включаючи централізований кліринг, цифровізацію біржових операцій та розвиток деривативного ринку.
3. Підвищення прозорості ринку через вдосконалення системи розкриття інформації та посилення захисту прав інвесторів.
4. Активне впровадження інноваційних фінансових інструментів і розвиток культури інвестування серед населення.

Перспективи розвитку інвестиційних фондів безпосередньо залежать від системних реформ, спрямованих на вирішення виявлених проблем. Ефективна співпраця між регуляторами, учасниками ринку та міжнародними партнерами може значно підвищити конкурентоспроможність українського ринку цінних паперів, що у свою чергу забезпечить більш активну участь інвестиційних фондів у залученні капіталу та стимулюванні економічного зростання.

3.2. Прогноз розвитку інвестиційних фондів в Україні

Прогноз розвитку інвестиційних фондів в Україні базується на аналізі поточних тенденцій ринку, стану економіки, регуляторних змін та міжнародного досвіду, наведено в табл. 3.1. За умови впровадження системних реформ і покращення макроекономічної стабільності, інвестиційні фонди мають значний потенціал стати одним із ключових сегментів фінансового ринку України.

Таблиця 3.1

Прогноз розвитку інвестиційних фондів в Україні

Період (роки)	Ключові фактори зростання	Очікуваний темп зростання активів (%)	Основні виклики
2024- 2026	Впровадження нових фінансових інструментів (ETF, зелені облігації, деривативи). Підвищення фінансової грамотності населення.	10	Низька ліквідність ринку. Недостатня кількість інструментів. Недовіра до ринку.
2027- 2030	Активне залучення іноземних інвесторів. Модернізація ринкової інфраструктури. Розширення ринку корпоративних облігацій.	15	Політична нестабільність. Обмежений доступ до міжнародного капіталу.
2031- 2034	Повна інтеграція до європейських стандартів (UCITS, MiFID II). Створення інноваційних фондів (галузеві, регіональні, венчурні).	12	Конкуренція з міжнародними фондами. Необхідність адаптації до глобальних тенденцій.

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

1. Короткостроковий прогноз (1-3 роки):

- Зростання ролі ОВДП у портфелях фондів: У найближчій перспективі інвестиційні фонди продовжать зосереджувати значну частину активів в ОВДП через їхню стабільність і привабливу дохідність. Попит на ОВДП зростатиме як

серед локальних, так і серед іноземних інвесторів, за умов лібералізації валютного законодавства.

- Помірне збільшення кількості інвесторів: Зростання фінансової грамотності населення, впровадження нових фінансових продуктів і розвиток цифрових платформ сприятимуть залученню нових роздрібних інвесторів. Проте масштабний притік нових інвесторів буде обмеженим через збереження макроекономічної нестабільності.

- Поява нових фінансових інструментів: Очікується поступове впровадження біржових фондів (ETF) та зелених облігацій. Ці інструменти матимуть обмежений вплив у короткостроковій перспективі, але створять базу для подальшого розвитку.

- Розвиток регуляторної бази: Посилення прозорості діяльності інвестиційних фондів та приведення регуляцій у відповідність до стандартів ЄС, таких як UCITS та MiFID II, розпочнеться з пілотних проєктів і законодавчих ініціатив.

2. Середньостроковий прогноз (3-5 років):

- Зростання обсягів активів під управлінням: За рахунок збільшення участі інституційних інвесторів (пенсійних фондів, страхових компаній) та активнішого входження роздрібних інвесторів очікується зростання загального обсягу активів під управлінням інвестиційних фондів на 15-20% щорічно.

- Диверсифікація портфелів: У портфелях інвестиційних фондів з'явиться більше корпоративних облігацій, акцій українських компаній та міжнародних ETF. Це дозволить підвищити дохідність портфелів і зменшити залежність від державних облігацій.

- Розвиток сегмента деривативів: Впровадження інструментів хеджування ризиків, таких як ф'ючерси та опціони, підвищить гнучкість і привабливість ринку.

- Посилення участі іноземних інвесторів: Удосконалення інфраструктури ринку, зокрема централізованого клірингу, та спрощення умов доступу сприятимуть залученню іноземного капіталу.

- Впровадження цифрових технологій: Використання блокчейн-технологій для розрахунків та обліку цінних паперів забезпечить більшу прозорість і безпеку операцій.

3. Довгостроковий прогноз (5-10 років):

- Інтеграція у глобальні ринки: Український ринок інвестиційних фондів стане більш інтегрованим у глобальну фінансову систему, завдяки гармонізації регуляторної бази та визнанню українських інструментів міжнародними інвесторами.

- Створення багатокомпонентного ринку: Інвестиційні фонди активно використовуватимуть широкий спектр фінансових інструментів, включаючи ESG-фонди, токенизовані активи та криптооблігації.

- Суттєве зростання кількості роздрібних інвесторів: Підвищення фінансової грамотності населення та активне впровадження цифрових платформ для інвестування забезпечать зростання кількості фізичних осіб на ринку. Очікується, що частка роздрібних інвесторів у загальному обсязі активів фондів зросте до 30-40%.

- Стабілізація дохідності: Завдяки диверсифікації портфелів та розвитку ринку деривативів дохідність інвестиційних фондів стане більш передбачуваною, а ризики будуть ефективніше контрольовані.

- Розвиток спеціалізованих фондів: З'являться нові категорії фондів, такі як галузеві (наприклад, ІТ або агросектор), регіональні (наприклад, для фінансування проєктів у певних областях України) та фонди прямого інвестування.

Фактори, що впливатимуть на прогноз:

- Макроекономічна стабільність: Сталість національної валюти, контроль над інфляцією та зростання ВВП є ключовими факторами для залучення інвесторів.

- Політична стабільність: Відсутність значних політичних ризиків сприятиме залученню іноземних інвесторів і зміцненню довіри до ринку.

- Реформи регуляторного середовища: Своєчасна імплементація змін у законодавстві, адаптованих до європейських стандартів, матиме вирішальне значення.

- Розвиток фінансової грамотності: Проведення освітніх кампаній і популяризація інвестування серед населення сприятимуть зростанню активності роздрібних інвесторів.

Приклади успішного застосування принципів відображено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Принципи успішного розвитку ринку

Принцип	Концептуалізація	Приклади застосування в світі
Прозорість	Розширення вимог щодо розкриття інформації про діяльність фондів	США: строгі вимоги SEC щодо звітності та прозорості
Захист інвесторів	Підвищення рівня захисту прав дрібних інвесторів	Велика Британія: механізми захисту інтересів інвесторів
Диверсифікація активів	Стимулювання інвестування в різні класи активів	ЄС: директива UCITS для зниження ризиків
Освітні програми	Підвищення фінансової грамотності населення	Німеччина: державні освітні програми з фінансів

Джерело: побудовано автором на основі власних досліджень

Інвестиційні фонди України мають значний потенціал для зростання в найближчі 10 років. Прогноз показує, що при впровадженні необхідних реформ, розвитку фінансової інфраструктури та підвищенні довіри до ринку обсяг активів під управлінням інвестиційних фондів може збільшитися в декілька разів. Це сприятиме створенню більш стійкого, диверсифікованого та

інтегрованого у світову систему фінансового ринку. Інвестиційні фонди зможуть виконувати важливу роль у залученні капіталу, стимулюванні економічного розвитку та забезпеченні фінансової стабільності в Україні.

Рекомендації для компанії «ДАЛІЗ-ФІНАНС».

Для підвищення ефективності діяльності, залучення нових клієнтів та адаптації до змін на ринку цінних паперів, компанія «ДАЛІЗ-ФІНАНС» має зосередитися на таких напрямках:

1. Розширення інвестиційного портфеля:

- Диверсифікація активів: включення більшої кількості корпоративних облігацій, акцій перспективних українських компаній та інструментів міжнародних ринків (ETF, ADR, GDR).

- Використання нових фінансових інструментів: запуск власних ETF, фондів нерухомості (REITs) та венчурних фондів для залучення інвесторів, зацікавлених у різних сегментах ринку.

- Інвестування в інноваційні проєкти: підтримка стартапів і компаній у сфері ІТ, зеленої енергетики та агросектору, які мають високий потенціал зростання.

2. Залучення нових клієнтів:

- Розвиток цифрових платформ: впровадження зручного мобільного додатка та веб-платформи для управління інвестиціями, що спростить доступ роздрібним клієнтам.

- Підвищення фінансової грамотності: організація освітніх кампаній, тренінгів та вебінарів для клієнтів щодо роботи з цінними паперами та переваг інвестування.

- Робота з інституційними інвесторами: залучення пенсійних фондів, страхових компаній та великих корпорацій до співпраці.

3. Посилення управління ризиками:

- Розробка гнучких ризик-менеджмент стратегій: використання хеджування за допомогою деривативів для зниження валютних, процентних та ринкових ризиків.

- Моніторинг макроекономічних ризиків: активне відстеження змін на ринку, включаючи динаміку процентних ставок, інфляцію та коливання валютних курсів.

4. Інтеграція міжнародного досвіду:

- Гармонізація діяльності із міжнародними стандартами: розробка продуктів, які відповідають стандартам UCITS, що дозволить залучати іноземних інвесторів.

- Розвиток партнерств: налагодження співпраці з міжнародними фінансовими компаніями та фондами для доступу до кращих практик і фінансових інструментів.

5. Інновації та технології:

- Впровадження блокчейн-рішень: для підвищення прозорості операцій та зниження витрат на облік і кліринг.

- Аналіз великих даних (Big Data): для оптимізації управління портфелем, прогнозування ринкових тенденцій та персоналізації клієнтських рішень.

Рекомендації для регуляторів:

Для створення сприятливих умов для розвитку ринку цінних паперів і діяльності інвестиційних фондів необхідні системні зміни в регуляторному середовищі:

1. Розширення спектра фінансових інструментів:

- Впровадження нових інструментів: запуск ринку деривативів, ETF, зелених і соціальних облігацій.

- Підтримка токенизованих активів: створення законодавчої бази для роботи з криптооблігаціями та іншими цифровими інструментами.

2. Удосконалення регуляторної бази:

- Гармонізація із стандартами ЄС: запровадження норм UCITS та MiFID II для підвищення прозорості та забезпечення доступу іноземних інвесторів.

Зниження бар'єрів для реєстрації цінних паперів: спрощення процедур лістингу на фондових біржах.

3. Модернізація ринкової інфраструктури:

- Запровадження централізованого клірингу: створення ефективної системи розрахунків і клірингу для зниження ризиків невиконання зобов'язань.
- Оцифрування ринку: розвиток електронних платформ для торгівлі, обліку цінних паперів та звітності.

4. Посилення захисту прав інвесторів:

- Впровадження фінансового омбудсмена: створення органу, який буде вирішувати спори між учасниками ринку.
- Розширення гарантій: запровадження механізмів компенсації втрат для роздрібних інвесторів у разі зловживань або порушень з боку емітентів чи посередників.

5. Залучення іноземних інвесторів:

- Лібералізація валютного регулювання: спрощення виведення коштів іноземних інвесторів.
- Податкові стимули: зниження ставок оподаткування доходів від інвестицій для нерезидентів.

6. Підтримка фінансової грамотності:

- Національні програми фінансової освіти: розробка державних ініціатив із підвищення фінансової грамотності серед населення.
- Інформування про ринок цінних паперів: проведення освітніх кампаній через медіа, онлайн-ресурси та партнерство з навчальними закладами.

Ефективний розвиток ринку можливий лише за умови співпраці компаній, таких як «ДАЛІЗ-ФІНАНС», із регуляторами. Важливі напрями співпраці:

- Участь у розробці нормативних актів: компанії можуть надати експертну думку щодо нових регуляторних ініціатив.
- Партнерство для впровадження інновацій: реалізація пілотних проєктів спільно з регуляторами.
- Зворотній зв'язок: надання регуляторам даних про ефективність впроваджених змін та їх вплив на ринок.

Реалізація рекомендацій для компанії «ДАЛІЗ-ФІНАНС» та регуляторів сприятиме формуванню стійкого, прозорого та конкурентоспроможного ринку цінних паперів в Україні. Удосконалення регуляторного середовища, диверсифікація інвестиційних інструментів і впровадження сучасних технологій дозволять компанії зміцнити свої позиції, а ринку — інтегруватися у глобальну фінансову систему.

ВИСНОВКИ

Отже, за результатами проведеного дослідження можемо сформулювати такі узагальнюючі висновки:

1. Інвестиційні фонди відіграють ключову роль у фінансовій системі, забезпечуючи ефективний розподіл капіталу, диверсифікацію ризиків та залучення інвестицій в економіку. Вони надають інвесторам можливість отримувати дохід від професійного управління активами без необхідності самостійно аналізувати ринок та приймати інвестиційні рішення. Класифікація інвестиційних фондів за різними критеріями (форма організації, тип активів, інвестиційна стратегія) свідчить про їхню багатогранність та здатність задовольняти різноманітні потреби інвесторів. В Україні діяльність інвестиційних фондів регулюється відповідними законодавчими актами, проте регуляторна база потребує подальшого вдосконалення для гармонізації з міжнародними стандартами.

2. Ринок цінних паперів України знаходиться в стані трансформації, стикаючись із низкою проблем, зокрема низькою ліквідністю, обмеженим спектром інструментів та нестабільністю макроекономічного середовища. Основними особливостями ринку є домінування державних облігацій (ОВДП) та недостатній розвиток корпоративних цінних паперів і деривативів. Недостатня ліквідність та низький рівень довіри інвесторів обмежують можливості інвестиційних фондів щодо ефективного управління активами та залучення нових інвесторів. Проте, незважаючи на ці виклики, ринок має значний потенціал для розвитку за умови впровадження системних реформ.

3. ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» є одним із провідних учасників ринку цінних паперів України, демонструючи стабільні фінансові результати та ефективне управління портфелем активів. Компанія: має добре диверсифікований портфель, основну частку якого становлять ОВДП (60%), що забезпечує стабільний дохід при низькому рівні ризиків; активно працює над залученням нових клієнтів та розширенням спектра послуг; застосовує сучасні технології та інноваційні підходи до управління активами. Проте компанія

стикається з викликами, пов'язаними з обмеженим спектром фінансових інструментів на ринку та необхідністю адаптації до змін у регуляторному середовищі.

4. Основними проблемами, що стримують розвиток інвестиційних фондів в Україні, є: низька ліквідність ринку цінних паперів; недостатній рівень фінансової грамотності населення та недовіра до фінансових інститутів; обмежений спектр доступних фінансових інструментів; недосконалість регуляторної бази та інфраструктури ринку. Перспективи розвитку пов'язані з: впровадженням нових фінансових інструментів (ETF, зелені облігації, деривативи); гармонізацією законодавства з міжнародними стандартами (UCITS, MiFID II); модернізацією інфраструктури ринку та підвищенням прозорості; підвищенням фінансової грамотності населення та залученням іноземних інвесторів. Очікується, що частка роздрібних інвесторів у загальному обсязі активів фондів зросте до 30-40%.

5. За умови реалізації необхідних реформ прогнозується: короткостроковий період (1-3 роки), помірне зростання обсягів активів під управлінням, збереження домінування ОВДП у портфелях фондів, початок впровадження нових інструментів, очікуваний темп зростання активів до 10%; середньостроковий період (3-5 років), активне зростання кількості інвесторів, диверсифікація портфелів, розвиток ринку деривативів, посилення участі іноземних інвесторів, очікуваний темп зростання активів до 15%; довгостроковий період (5-10 років), інтеграція ринку у глобальну фінансову систему, стабілізація доходності фондів, поява спеціалізованих фондів та суттєве зростання участі роздрібних інвесторів, очікуваний темп зростання активів до 12%.

6. Рекомендації для компанії «ДАЛІЗ-ФІНАНС»: розширити інвестиційний портфель шляхом включення нових фінансових інструментів та диверсифікації активів; залучати нових клієнтів через розвиток цифрових платформ та підвищення фінансової грамотності; посилити управління ризиками та інтегрувати міжнародний досвід у діяльність компанії;

впроваджувати інновації та технології для підвищення ефективності та конкурентоспроможності.

7. Рекомендації для регуляторів: гармонізувати законодавство з європейськими стандартами та спростити процедури емісії та обігу цінних паперів; модернізувати інфраструктуру ринку, впровадити централізований кліринг та розвивати ринок деривативів; підвищити прозорість ринку та посилити захист прав інвесторів; сприяти залученню іноземних інвесторів та розвивати фінансову грамотність населення.

8. Інвестиційні фонди України мають значний потенціал для розвитку та можуть стати ключовим елементом фінансової системи, сприяючи економічному зростанню та інтеграції у світовий фінансовий простір. Проведене дослідження підтвердило важливість інвестиційних фондів для залучення капіталу, диверсифікації ризиків та стимулювання інвестиційної активності. З огляду на аналіз останніх тенденцій та міжнародного досвіду, прогнозується, що ринок інвестиційних фондів в Україні продовжить зростати у 2024-2025 роках. Очікується, що обсяг активів під управлінням може досягти 700-750 млрд грн до кінця 2025 року.

9. Результати дослідження можуть бути використані для формування стратегій розвитку як окремих компаній, так і ринку цінних паперів України в цілому. Подальші дослідження можуть бути спрямовані на глибший аналіз впливу міжнародних фінансових тенденцій на український ринок та розробку конкретних механізмів впровадження нових фінансових інструментів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горбач Н. М. Ринок цінних паперів України: стан і перспективи розвитку. *Економічний вісник*. 2022. № 5. С. 34–45.
2. Коваленко Т. О. Інвестиційні фонди: сучасний стан і проблеми розвитку в Україні. *Наукові праці НАН України*. 2023. № 12. С. 78–89.
3. Іванова О. В. Інститути спільного інвестування як інструмент розвитку фінансового ринку України : монографія. Київ: КНЕУ, 2021. 214 с.
4. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>.
5. Про інститути спільного інвестування: Закон України від 5 липня 2012 року № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>.
6. Маркович В.В. Диверсифікація портфелів інвестиційних фондів: теорія та практика : монографія. Львів: Львівська бізнес-школа, 2020. 178 с.
7. Річний звіт про стан ринку цінних паперів України у 2023 році. Київ: НКЦПФР, 2024. URL: <https://www.nssmc.gov.ua>.
8. Українська асоціація інвестиційного бізнесу (UAIB). Ринок спільного інвестування України у 2023 році: тенденції та прогнози. Київ, 2024. URL: <https://www.uaib.com.ua>.
9. OECD. Investment Funds in Emerging Markets: Trends and Challenges. Paris, 2022. URL: <https://www.oecd.org>.
10. European Securities and Markets Authority (ESMA). UCITS and AIFMD: A Comparative Analysis. Luxembourg, 2021.
11. Investment Company Institute. 2023 Investment Company Fact Book. Washington, DC, 2023. URL: <https://www.ici.org>.
12. Бланк І.О. Фінансовий ринок : навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 432 с.

13. Сімоненко В. В. Інвестиційна діяльність : навчальний посібник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 352 с.
14. Forbes Україна. Як ОВДП стали головним активом для інвесторів в Україні. *Forbes*. 2023. № 8. С. 24–28.
15. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законів України щодо особливостей оподаткування підприємницької діяльності електронних резидентів : Закон України від 6 жовтня 2022 року № 2654-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2654-20#Text>.
16. Шаров О.В. Інвестиційний менеджмент: монографія. Київ: Університет економіки і права «КРОК», 2022. 384 с.
17. Ліпич Л.Г. Фондовий ринок України: виклики та перспективи розвитку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2023. № 4. С. 48–56.
18. Financial Times. Global Trends in Mutual Funds: Insights for Emerging Markets. London, 2023.
19. Світовий банк. Capital Markets Development in Emerging Economies. Washington, DC, 2023. URL: <https://www.worldbank.org>.
20. Економіст. Фондовий ринок України: виклики воєнного часу. *Економіст*. 2023. № 10. С. 12–17.
21. Інтерфакс-Україна. Стан та перспективи розвитку фондового ринку України. URL: <https://www.interfax.com.ua>.
22. Bloomberg. Emerging Markets Investment Opportunities. URL: <https://www.bloomberg.com>.
23. Литвиненко М.М. Інвестиційні фонди на ринках, що розвиваються: теоретико-практичний аспект. *Фінансовий ринок*. 2022. № 3. С. 45–53.
24. Forbes Україна. Зелена енергетика та її роль у фінансових інструментах: перспективи для України. *Forbes*. 2022. № 7. С. 18–22.
25. Комарова В. А. Інноваційні підходи до управління активами інвестиційних фондів : монографія. Київ: НАН України, 2021. 276 с.

26. Економіка відновлення: навчальний посібник / за ред. В.І. Грушка. Київ : Університет економіки та права «КРОК», 2023. 221 с.
27. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: підручник / за ред. В.І. Грушка. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2017. 660 с.
28. Кузьмінський, В., Коваль, А. (2024). Інвестиційні фонди на ринку цінних паперів. *Вчені записки Університету «КРОК»*, (4(76)), 30–37. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-76-30-37>
29. Румик І., Плетенецька С., Царенок О. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємств в умовах воєнного стану. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2023. № 4(72). С. 9-19. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2023-72-9-19> с.11
30. Кузьмінський В.З. Аналіз та оцінка вартості цінних паперів. *Торгівля цінними паперами: підручник / за ред. В.І. Грушка*. Київ: Університет економіки та права «КРОК», 2011. С. 235-248.
31. Розвиток інформаційного суспільства: Колективна монографія в 10-ти томах / Том 6. Фінансова політика держави на макрорівні / За наук. ред. проф. Грушка В.І. Київ: ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2012. 296 с.
32. Андрєєва В.А. Стратегія повоєнного економічного розвитку України / В.А. Андрєєва, М.Л. Корнєва. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: матеріали VI Міжнародної конференції (5-6 грудня 2024 р., м. Київ)*. Київ: Університет "КРОК", 2024.
33. Про систему оподаткування: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-12#Text>
34. Шовкопляс Г. М. Інвестування через недержавні пенсійні фонди як окрема форма інвестиційної діяльності в Україні. *Публічне право*. 2020. № 3 (39). С. 140-146.

35. Андрієнко В. Методи оцінки платоспроможності підприємств. URL: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe.
36. Бланк І.А. Управління фінансовими ризиками: навч. курс. Київ: Ніка-Центр, 2006. 444 с.
37. Гізатулліна О. М. Фінансова стійкість підприємства: економічна сутність та методика оцінки. *Прометей*. 2010. № 2. С. 239-244.
38. Грабовецький Б.Є. Планування та економічне прогнозування: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2013. 66 с.
39. Деркач О. В. Проблеми аналізу фінансового стану підприємства. *Ефективна економіка*. URL: [http:// www.economy.nayka.com.ua/?op=1;_z=1982](http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1;_z=1982)
40. Подольчак Н.Ю. Управління фінансовими ризиками на підприємствах. *Науковий вісник Волинського державного університету імені Лесі Українки*. Серія: економічні науки. 2001. № 3. С. 275–279.
41. Таран О. В. Сучасні питання проблематики ризиків фінансової сфери діяльності підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз. Харків: Константа. 2004. 108 с.
42. Терещенко О. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства. *Економіка України*. 2014. №3. С. 22-26.
43. Ананьєва О.О. Аналіз економіки підприємств у стані невизначеності: особливості інструментарію дослідження / О.О. Ананьєва, М.О. Гофман. *Економіка невизначеності: зміст, оцінювання, регулювання: колективна монографія* / за ред. І.Ф. Радіонової. Київ: Університет "КРОК", 2021. С. 169-190.
44. The economics of uncertainty: content, evaluation, and regulation: collective monograph: / edited by I. Radionova. Tallinn: Scientific Center of Innovative Researches OU, 2022. - 232 p.
45. Пекна Г.Б. Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю підприємства / Г.Б. Пекна, К. Ваносмал. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку:*

тези доповідей IV Міжнародної конференції (7 грудня 2022 р., м. Київ). Київ: Університет "КРОК", 2022. URL: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2022/paper/view/1208>

46. Плетенецька С.М. Фінансова безпека та фінансова діяльність підприємства в умовах війни / С.М. Плетенецька, О.М. Діденко. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: матеріали VI Міжнародної конференції (5-6 грудня 2024 р., м. Київ). Київ: Університет "КРОК", 2024.

47. Кузьмінський В.З. Стратегії управління портфелем фінансових активів в умовах кризи. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: матеріали VI Міжнародної конференції (5-6 грудня 2024 р., м. Київ). Київ: Університет "КРОК", 2024. URL: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2024/paper/view/2426>

48. Кузьмінський В.З. Сучасні технології управління фінансово-інвестиційними операціями. *Антикризове управління: імператив сучасної економіки*: матеріали II Круглого столу (24 листопада 2023 р.). Київ: Університет "КРОК", 2023.

49. Арабов Б.С. Прогнозування ринку цінних паперів / Б.С. Арабов, В.З. Кузьмінський. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: матеріали III Міжнародної конференції (м. Київ, 2-3 грудня 2021 р.). Київ: Університет "КРОК", 2021. URL: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE-2021/paper/view/830>

50. Кузьмінський В.З. Особливості управління активами підприємства / Ю.В. Котелянець, В.З. Кузьмінський. *Актуальні питання сучасної науки та практики*: матеріали науково-практичної конференції (м. Київ, 15 листопада 2018 р.) Київ: Університет "КРОК", 2018. С. 181- 186. URL: http://library.krok.edu.ua/media/library/category/materiali-konferentsij/2018-11-15_materiali-%D1%81onference-krok.pdf

51. Чумаченко О.Г. Особливості інвестиційної діяльності в поствоєнний період. *Антикризове управління: імператив сучасної*

економіки: матеріали II Круглого столу (24 листопада 2023 р.). Київ: Університет "КРОК", 2023. URL: <https://conf.krok.edu.ua/ACM/ACM-2023/paper/view/2002>

52. Чумаченко О.Г. Інвестиційна діяльність як фактор економічної безпеки України. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: тези доповідей II Міжнародної конференції (Київ, 20 листопада 2020 р.). Київ: Університет "КРОК", 2020. С. 243-244. URL: <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE2020/paper/view/95>

53. Грушко В.І. Фінанси: підручник / В.І. Грушко, О.С. Наконечна, О.Г. Чумаченко; за ред. д.е.н., проф. В. І. Грушко. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. - 600 с.

54. Кондрук Д.В. Ризик менеджмент в системі управління фінансовими інвестиціями / Д.В. Кондрук, О.Г. Чумаченко. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку*: матеріали міжнародної конференції (м. Київ, 21-22 листопада 2019 р.). Київ: Університет "КРОК", 2019. С. 266-268.

55. Чумаченко О.Г. Економічна безпека інвестиційної діяльності. *Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти*: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції (Херсон, 16-18 жовтня 2019 р.) / Упоряд. Т.Казакова. Херсон, вид-во ФОП Вишемирський В.С. 2019. С. 46-47

56. Фінансове регулювання доходів населення / І.І. Румик, С.П. Кизима, С.М. Плетенецька, О.О. Пилипенко, М.В. Федунів. *Економіка невизначеності: практичний погляд на проблему*: монографія / за ред. В.І. Грушка. Київ: Університет "КРОК", 2021. С. 136-217.

57. Румик І. Економічні засади прийняття рішень роздрібними інвесторами на фондовому ринку / І. Румик, С. Зємцов. *Вчені записки Університету "КРОК"*. 2024. № 3(75). С. 11-20. DOI <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-75-11-20>.

58. Міцерук М.В. Інвестиційна діяльність підприємств та установ / М.В. Міцерук, В.І. Грушко. *Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: матеріали міжнародної конференції* (м. Київ, 21-22 листопада 2019 р.). Київ: Університет "КРОК", 2019. С. 298-300.

59. Пенсійна система: підручник / В.І. Грушко, Ю.І. Скулиш, С.М. Лаптев, В.Г. Фатхутдінов, А.Й. Француз, І.І. Румик, О.О. Пилипенко, Л.Д. Тулуш; За ред. В.І. Грушка, Ю.І. Скулиш; Університет "КРОК". 4-те вид., доп. і перероб. Київ : Майстер книг, 2019. 512 с.

60. Пенсійна система: підручник / Грушко В.І., Скулиш Ю.І., Румик І.І., Плетенецька С.М. [та ін.]; за ред. В.І. Грушка. Київ: ВНЗ "Університет економіки та права "КРОК", 2017. 368 с. URL: <https://dspace.krok.edu.ua/handle/krok/59>

ДОДАТКИ

Додаток А

Звіт про фінансові результати ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» за 2023 рік

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
			22.01.2024
Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю "Фондова компанія "Даліз-Фінанс"		за ЄДРПОУ	33400984
(найменування)			
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
Рік 2023			
	Форма № 2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	263 295,00	3 331,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	263 295,00	305,00
Валовий: прибуток	2090	8 633,00	3 026,00
збиток	2095	(-)	
Інші операційні доходи	2120	1 109,00	560,00
Адміністративні витрати	2130	3 363,00	2 554,00
Витрати на збут	2150	(-)	(0)
Інші операційні витрати	2180	682,00	660,00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5 697,00	372,00
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	0
Інші фінансові доходи	2220	508,00	195,00
Інші доходи	2240	3 870,00	0
Фінансові витрати	2250	34,00	34,00
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(0)
Інші витрати	2270	(-)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	6 171,00	533,00
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-1 168,00	-118,00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	5 003,00	415,00
збиток	2355	(-)	(-)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5 003,00	415,00
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	-	10,00
Витрати на оплату праці	2505	1 281,00	791,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	246,00	174,00
Амортизація	2515	338,00	442,00
Інші операційні витрати	2520	2 180,00	1 796,00
Разом	2550	4 045,00	3 213,00
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	0
Керівник		Іщенко Марія Володимирівна (ініціали, прізвище)	
Головний бухгалтер		(ініціали, прізвище)	

Додаток Б

Звіт про фінансові результати ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» за 2022 рік

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
			3.03.2023
Підприємство: Товариство з обмеженою відповідальністю "Фондова компанія "Даліз-Фінанс"		за ЄДРПОУ	33400984
(найменування)			
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
Рік 2022			
	Форма № 2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3 331,00	38 494,00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	3 331,00	35 166,00
Валовий: прибуток	2090	3 026,00	3 328,00
збиток	2095	(-)	
Інші операційні доходи	2120	560,00	30,00
Адміністративні витрати	2130	2 554,00	3 181,00
Витрати на збут	2150	(-)	(0)
Інші операційні витрати	2180	660,00	118,00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	372,00	59,00
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	0
Інші фінансові доходи	2220	195,00	25,00
Інші доходи	2240	-	0
Фінансові витрати	2250	34,00	39,00
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(0)
Інші витрати	2270	(-)	(0)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	533,00	45,00
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-118,00	-8,00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	415,00	37,00
збиток	2355	(-)	(-)
II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	0
Накопичені курсові різниці	2410	-	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	0
Інший сукупний дохід	2445	-	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	415,00	37,00
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	10,00	3,00
Витрати на оплату праці	2505	791,00	1 311,00
Відрахування на соціальні заходи	2510	174,00	298,00
Амортизація	2515	442,00	444,00
Інші операційні витрати	2520	1 796,00	1 243,00
Разом	2550	3 213,00	3 299,00
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	0